

برنامه درسی

دوره کارشناسی ارشد - رشته تصویرسازی

Curriculum
Master's course - Illustration

مصوب شورای آموزشی دانشکده هنر دانشگاه نیشابور ۱۴۰۲/۰۷/۲۴

بسم الله الرحمن الرحيم

عنوان برنامه: تصویرسازی

مقطع کارشناسی ارشد

بازنگری شده در شورای گروه ارتباط تصویری و تصویرسازی

مصوب شورای آموزشی دانشکده هنر دانشگاه نیشابور ۱۴۰۲/۰۷/۲۴

مجری: دانشگاه نیشابور

کارگروه علمی: دکتر فرزانه فرخ فر، دکتر مهرداد صدقی، دکتر محمدجعفر سلیمزاده
مشاوران: اعضای هیات علمی رشته تصویرسازی در دانشگاه‌های وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
و دانشجویان کارشناسی ارشد تصویرسازی دانشگاه نیشابور
با سپاس ویژه از نظرات استاد گرامی جناب آقای دکتر خشایار قاضی زاده

منابع مورد اقتباس:

The Society of Children's Book Writers and Illustrators (SCBWIA)
Savanah College of Art and Design
Maryland Institute College of Art
Parsons School of Design
Pratt Institute
California State University of Fullerton

تاریخ تنظیم اولیه طرح: ۱۳۹۵/۰۸/۰۱ تاریخ نهایی سازی طرح: ۱۴۰۲/۰۷/۲۴

فهرست مطالب شماره صفحه

۱. مشخصات کلی	۳
۱-۱. تعریف	۳
۲-۱. هدف	۳
۳-۱. اهمیت و ضرورت	۴
۴-۱. نقش و توانایی دانش‌آموختگان	۴
۵-۱. شاخص‌های بازنگری و تدوین برنامه جدید	۴
۶-۱. تعداد و نوع واحدها و طول دوره	۵
۷-۱. ساختار برنامه	۶
۲. جدول‌های دروس	۷
۱-۲. جدول دروس جبرانی	۷
۲-۲. جدول دروس تخصصی الزامی	۷
۳-۲. جدول دروس تخصصی اختیاری	۸
۳. جدول‌های پیشنهادی نیم‌سال‌بندی دروس	۹
۱-۳. نیم‌سال اول	۹
۲-۳. نیم‌سال دوم	۹
۳-۳. نیم‌سال سوم	۱۰
۴-۳. نیم‌سال چهارم	۱۰
۴. تطبیق برنامه بازنگری شده با برنامه قدیمی	۱۱
۱-۴. جدول تطبیق برنامه بازنگری شده با برنامه قدیمی	۱۱
۲-۴. نکات برجسته برنامه‌ریزی دروس در نسخه جدید در قیاس با نسخه قدیم	۱۴
۳-۴. نوگرایی در برنامه جدید	۱۴
۵. سرفصل و برنامه دروس	۱۵

۱. مشخصات کلی

۱-۱. تعریف

تصویرسازی (مصورسازی، تصویرگری) (Illustration)، به گونه‌ای هنر تصویری توضیح‌دهنده و وصف‌کننده اطلاق می‌شود. در این گونه از هنر، تصویرگر غالباً به تجسم و ارائه موضوعی می‌پردازد که با زبان نوشتاری یا گفتاری نیز قابل بیان است (همین نکته مهمترین وجه تمایز یک تصویرگر از یک نقاش به شمار می‌آید). ممکن است هدف کلی تصویرگر قابل فهم کردن یا جذاب نمودن موضوعی از یک متن باشد؛ ولی الزامی نیست که تصویر (یا طرح نمودارگونه) منضم به متن باشد. امروزه تصویر مانند کلام، حامل پیام و معانی خاصی است که مخاطب عام و خاص دارد و بهره‌گیری از قابلیت‌های آن، نیازمند درک سواد بصری و توانمندی‌هایی است که با آموزش مبانی و اصول آن، قابل انتقال است. برنامه درسی کارشناسی‌ارشد تصویرسازی این مفاد را شرح می‌دهد.

۱-۲. هدف

در برنامه‌ریزی دروس دوره کارشناسی‌ارشد تصویرسازی سعی گردیده به صورت فشرده نیازهای لازم برای شروع کسب و کار در بازار یا آمادگی برای فعالیت‌های پژوهشی و آموزشی برآورده شود. هر چند دانشجویان دوره کارشناسی‌ارشد عموماً به دلیل کوتاه بودن دوره و مشغله‌های مختلف، امکان تمرکز بر روی ارتقاء مهارت‌های عملی را ندارند، اما با این حال تلاش شده آنها تا حد امکان درگیر کار عملی و همچنین آمادگی برای نگارش متن‌های پژوهشی در قالب پایان‌نامه شوند و بتوانند پس از فراغت از تحصیل نیازهای متعدد «تولید تصویر» را در جامعه برطرف کنند یا به آموزش و پژوهش در این عرصه مشغول شوند و کمبود منابع تخصصی را جبران نمایند. در این برنامه، همانند برنامه مصوب سال ۱۳۶۹، رئوس مطالب درسی به صورت کلی مطرح و به شیوه‌ای تنظیم شده که در خلال توضیحات، برنامه کلاسی معرفی شود. با این حال می‌توان با کمک منابع پیشنهادی برای تدریس هر واحد عنوان‌های فرعی برای هر درس مشخص شود. منابع منتشر شده به زبان فارسی عموماً از دهه ۱۳۸۰ و منابع انگلیسی از ۲۰۰۰ میلادی به بعد انتخاب شده‌اند.

۱-۳. اهمیت و ضرورت

با توجه به اهمیت روزافزون تصویر در ارتباطات، تصویرسازی به عنوان گونه‌ای از تصاویر غیرعکاسانه، قدرت تاثیرگذاری بر مخاطبان و انتقال پیام‌هایی را دارد که از عهده فیلم و عکس ساخته نیست. اگر از تصویرگری در کاربردهای مناسب استفاده شود می‌تواند بر غنای ارتباطات تصویری بیافزاید و قدرت رسانه‌های مختلف وابسته به نظام را در داخل و خارج از مرزهای جمهوری اسلامی ایران افزایش دهد، به همان اندازه بر پویایی حرکت‌های فرهنگی و جلب توجه مخاطبان می‌تواند موثر باشد. به همین روی ضروری است با ایجاد دوره‌ای که بتواند افرادی لایق و کارآمد را پرورش دهد که از سطح کیفی خوبی برخوردار باشند، در ارسال و انتقال مفاهیم آرمان‌های انقلابی به جهان و مقابله با نفوذ بی‌رویه فرهنگ بیگانه فعالیت مستمر نمود.

با در نظر گرفتن این نکته که طرح درس قبلی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مربوط به سال ۱۳۶۹ است، بازنگری آن به دلیل تغییرات سریع تکنولوژی و اجتماعی ضروری است. در این راستا سعی گردیده جنبه‌هایی را که در طرح قبلی به آن توجه کافی نشده و یا مطرح نشده، لحاظ گردد. حذف مباحث تکراری و پرداختن به کارکردهای جدید تصویرسازی به خصوص در رسانه‌های دیجیتال از ضرورت‌هایی است که در طرح درس جدید به آن توجه بیشتری شده است.

۱-۴. نقش و توانایی دانش‌آموختگان

دانش‌آموختگان مقطع کارشناسی‌ارشد تصویرسازی، قابلیت و توانایی لازم در تصویرگری را در طول دوره کسب نموده و قادر خواهند بود علاوه بر رسامی و طراحی توسط ابزارهای مربوطه به دو شیوه سنتی و جدید، از نرم‌افزارهای تخصصی و فنون و قابلیت‌های این نرم‌افزارها بهره‌برداری کرده و در مراکز چاپ و نشر و نهادهای فرهنگی هنری مرتبط انجام وظیفه نمایند.

۱-۵. شاخص‌های بازنگری و تدوین برنامه جدید

رویکرد حاکم بر بازنگری و تدوین برنامه درسی جدید رشته کارشناسی‌ارشد تصویرسازی، در ۳ محور اصلی استوار بوده که در شرح محتوای هر کدام از دروس به این شاخص‌ها اشاره شده است. این شاخص‌ها به ترتیب عبارتند از:

۱-۵-۱. دانش محوری: گام نخست شاخص‌های بازنگری و تدوین برنامه درسی، ارتقای سطح علمی آن است

که در این راستا مواردی همچون: روزآمدی، روش‌شناسی، آموزش-پژوهش محور، نظریه‌پردازی، جامع‌نگری و مهارت‌افزایی و توجه به اهداف نظام آموزش عالی وزارت عتف مدنظر قرار گرفته است.

۱-۵-۲. ارزش‌مداری: در گام دوم، شاخص‌های ارزش‌مداری شامل: بومی‌سازی، نیازسنجی و آمایش سرزمین، شناخت فرهنگ و تمدن ایرانی-اسلامی، انسان‌محوری و نگاه تربیتی مورد توجه بوده است.

۱-۵-۳. کارآفرینی: گام نهایی، شاخص‌های اقتصادی، کارآفرینی و مدیریتی است که زمینه‌ساز شکوفایی استعداد، ایجاد خلاقیت، ابتکار، فراگیری و توانمندسازی دانشجویان بوده و نیازمند کسب مهارت، نوآوری و خلاقیت در بازار کار، توجه به منافع اقتصادی و کاربردی کردن هنر تصویرسازی است.

۱-۶. تعداد و نوع واحدها و طول دوره

سرفصل دروس دوره کارشناسی‌ارشد تصویرسازی، شامل ۱۴ عنوان درسی جمعاً به ارزش ۳۲ واحد برای یک دوره دو ساله (چهار نیمسال) پیش‌بینی شده که با توجه به تنوع مباحث مربوط با تصویرسازی سعی گردیده به صورت فشرده نیازهای لازم برای شروع کسب و کار در بازار یا آمادگی برای فعالیت‌های پژوهشی و آموزشی برآورده شود. نظام به صورت نیمسال (ترمی) و واحدی است و هر واحد نظری معادل ۱۶ ساعت و هر واحد عملی معادل ۳۲ ساعت است.

دانشجویان پذیرش شده با مقطع کارشناسی از رشته‌های غیرهنری (غیر از هنرهای تجسمی)، موظف هستند ۲ درس (جمعاً به ارزش ۶ واحد) از دروس جبرانی را در طی تحصیل اخذ نمایند (موضوع جدول ۱-۲). طبقه‌بندی دروس به این شرح می‌باشد:

نوع درس	تعداد عنوان درس	تعداد واحد
جبرانی	۲	۶ واحد

تخصصی الزامی	۱۱	۲۲ واحد
تخصصی اختیاری	۲	۴ واحد
پایان نامه	۱	۶ واحد
۱۴ عنوان درسی جمعاً به ارزش ۳۲ واحد		

۷-۱. ساختار برنامه

این برنامه درسی شامل پنج فصل کلی است:

فصل اول: مشخصات کلی (شامل: تعریف، هدف، اهمیت و ضرورت، نقش و توانایی دانش‌آموختگان، شاخص‌های بازنگری و تدوین برنامه جدید، تعداد و نوع واحدها، طول دوره و ساختار برنامه است).

فصل دوم: جدول‌های درسی (شامل: دروس جبرانی، تخصصی الزامی و تخصصی اختیاری به همراه دروس هم‌نیاز، پیش‌نیاز و تعداد و نوع دروس است).

فصل سوم: جدول‌های پیشنهادی نیم‌سال‌بندی دروس (در این فصل، مشخص شده که دانشجو در هر نیم‌سال چه دروسی را باید اخذ نماید).

فصل چهارم: جدول تطبیق برنامه بازنگری شده با برنامه قدیمی (مصوب ۱۳۶۹).

فصل پنجم: سرفصل دروس (در این فصل، برای هر درس یک شناسنامه کامل شامل: کد درس، عنوان درس، تعداد و نوع واحد درسی، پیش‌نیاز، هم‌نیاز، روش ارزیابی، روش تدریس، نیاز به سفر، هدف درس، رئوس مطالب و منابع آن درس آمده که محتوای آن را مشخص می‌کند).

۲. جدول های دروس

۱-۲. جدول دروس جبرانی

دروس جبرانی یا کمبود مختص دانشجویانی است که از رشته های غیرهنری پذیرش شده اند (مدرک کارشناسی آنها غیرمرتبط با رشته های هنرهای تجسمی باشد)*.

شماره درس	عنوان درس	تعداد واحد			تعداد ساعت کلاس			دروس پیش نیاز	دروس هم نیاز
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع		
۱	طراحی پایه	۱	۲	۳	۱۶	۶۴	۸۰	-	-
۲	مبانی نظری هنرهای تجسمی (۱)	۱	۲	۳	۱۶	۶۴	۸۰	-	-
۳	مبانی نظری هنرهای تجسمی (۲)	۱	۲	۳	۱۶	۶۴	۸۰	۲	-
جمع کل		۳	۶	۹	۴۸	۱۹۲	۲۴۰		

* دانشجوی موظف است ۲ درس (جمعاً به ارزش ۶ واحد) از دروس جبرانی را در طی تحصیل اخذ نماید.

۲-۲. جدول دروس تخصصی الزامی

دروس پایه									
شماره درس	عنوان درس	تعداد واحد			تعداد ساعت کلاس			دروس پیش نیاز	دروس هم نیاز
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع		
۴	طراحی تخصصی تصویرسازی	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	-	-
۵	مبانی تخصصی تصویرسازی	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	-	۴
۶	بازیابی سنت های تصویری	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	-	-
۷	روش تحقیق	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲	-	-
دروس اصلی									
۸	فنون و تکنیک های تصویرسازی (ابزارهای سنتی)	۰	۲	۲	۱۶	۳۲	۴۸	۴ و ۵	-

۸	—	۴۸	۳۲	۱۶	۲	۲	۰	۹ فنون و تکنیک‌های جدید در تصویرسازی (ابزارهای دیجیتال)
—	—	۳۲	۰	۳۲	۲	۰	۲	۱۰ خوانش متن، تحلیل محتوا و ایده‌یابی
—	—	۴۸	۳۲	۱۶	۲	۱	۱	۱۱ تصویرسازی برای مخاطب کودک
—	—	۴۸	۳۲	۱۶	۲	۱	۱	۱۲ تصویرسازی برای مخاطب نوجوان و جوان
—	۱۲	۴۸	۳۲	۱۶	۲	۱	۱	۱۳ تصویرسازی برای مخاطب عام (بزرگسال)
—	دروس الزامی	۶۴	۶۴	۰	۲	۲	۰	۱۴ طرح عملی جامع: کارگاه فرآیند تصویرگری و مواجهه با بازار کار
		۵۱۲	۳۲۰	۱۹۲	۲۲	۱۲	۱۰	جمع کل

—	کلیه واحدها				۶			۱۵ پایان‌نامه
---	-------------	--	--	--	---	--	--	---------------

۴-۲. جدول دروس تخصصی اختیاری*

شماره درس	عنوان درس	تعداد واحد			تعداد ساعت کلاس			دروس پیش‌نیاز	دروس هم‌نیاز
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع		
۱۶	طراحی شخصیت در تصویرسازی	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	—	—
۱۷	طراحی کمیک استریپ	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	—	—
۱۸	تصویرسازی در رسانه‌های نوین	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	۹	—
۱۹	سبک‌شناسی تصویرگری	۲	—	۲	۳۲	—	۳۲	—	—
۲۰	نوشتن و تحلیل درباره تصویر و پدیده‌های دیداری	۲	—	۲	۳۲	—	۳۲	۷	—
جمع کل		۷	۳	۱۰	۱۱۲	۹۶	۲۰۸		

* دانشجوی موظف است ۲ درس (جمعاً به ارزش ۴ واحد) از دروس اختیاری را در طی تحصیل اخذ نماید.

۳. جداول پیشنهادی نیم سال بندی دروس

۳-۱. نیمسال اول

شماره درس	عنوان درس	تعداد واحد			تعداد ساعت کلاس			نوع درس	دروس پیش نیاز	دروس هم نیاز
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع			
۴	طراحی تخصصی تصویرسازی	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	الزامی	—	—
۵	مبانی تخصصی تصویرسازی	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	الزامی	—	۴
۶	بازیابی سنت های تصویری	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	الزامی	—	—
۷	روش تحقیق	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲	الزامی	—	—
۱۱	تصویرسازی برای مخاطب کودک	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	الزامی	—	—
جمع کل		۶	۴	۱۰	۹۶	۱۲۸	۲۲۴			

۳-۲. نیمسال دوم

شماره درس	عنوان درس	تعداد واحد			تعداد ساعت کلاس			نوع درس	دروس پیش نیاز	دروس هم نیاز
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع			
۸	فنون و تکنیک های تصویرسازی (ابزارهای سنتی)	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	الزامی	۴ و ۵	—
۱۰	خوانش متن، تحلیل محتوا و ایده یابی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲	الزامی	—	—
۱۲	تصویرسازی برای مخاطب نوجوان و جوان	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	الزامی	—	—
۱۸	تصویرسازی در رسانه های نوین	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	اختیاری	—	۹
جمع کل		۵	۳	۸	۸۰	۹۶	۱۷۶			

۳-۳. نیمسال سوم

شماره درس	عنوان درس	تعداد واحد			تعداد ساعت کلاس			نوع درس	پیش نیاز	درس هم نیاز
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع			
۹	فنون و تکنیک‌های جدید در تصویرسازی (ابزارهای دیجیتال)	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	الزامی	—	۸
۱۳	تصویرسازی برای مخاطب عام (بزرگسال)	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	الزامی	۱۲	—
۲۰	نوشتن و تحلیل درباره تصویر و پدیده‌های دیداری	۲	—	۲	۳۲	—	۳۲	اختیاری	۷	—
۱۴	طرح عملی جامع: کارگاه فرآیند تصویرگری و مواجهه با بازار کار	۰	۲	۲	۰	۶۴	۶۴	الزامی	درس الزامی	—
جمع کل		۴	۴	۸	۶۴	۱۲۸	۱۹۲			

۳-۴. نیمسال چهارم

شماره درس	عنوان درس	تعداد واحد			تعداد ساعت کلاس			نوع درس	پیش نیاز	درس هم نیاز
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع			
۱۵	پایان نامه			۶				الزامی	کلیه واحدها	—
جمع کل				۶						

۴. تطبیق برنامه بازنگری شده با برنامه قدیمی

۴-۱. جدول تطبیق برنامه بازنگری شده با برنامه قدیمی

شرح مختصری از نوآوری و وجوه ارتقاء در شرح درس جدید	
در برنامه جدید، دو مبحث «فنون و تکنیک‌های تصویرسازی (ابزارهای سنتی)» و «سبک‌شناسی تصویرگری معاصر و سیر تحول آن» به تاریخ تحولات تکنیکی تصویرسازی و معرفی سبک‌ها که خود سازماندهی پیچیده‌تری از تاریخ هنر است پرداخته می‌شود؛ بنابراین نه تنها گزیده‌ای از تاریخ تغییرات و افراد مهم و تاثیرگذار را به خواننده منتقل می‌کند بلکه فنون و ویژگی‌های خاص هر دوره را هم معرفی می‌نماید.	
در مقایسه با طرح درس قدیم که با هدف بالا بردن توانایی دانشجویان در طراحی تخصصی این رشته در نظر گرفته شده بود و تنها ساده کردن طراحی و در تغییر شکل برای رسیدن به مرز کاریکاتور و تصویر متحرک مدنظر بود، می‌توان گفت طرح درس جدید چند جنبه‌تر در نظر گرفته شده است.	
مبحث نقد و تحلیل تصویر از جمله مباحث مهمی است که می‌بایست در برنامه درسی دانشجویان تحصیلات تکمیلی، به دفعات و با دیدگاه‌های متنوع مورد توجه قرار گیرد تا حساسیت و توانمندی دانشجویان را نسبت به این حوزه افزایش دهد. به این منظور در برنامه درسی جدید، از سه منظر «خوانش متن، تحلیل محتوا و ایده یابی»، «سبک شناسی تصویرگری معاصر و سیر تحول آن» و «نوشتن و تحلیل درباره تصویر و پدیده‌های دیداری» به این موضوع تاکید شده است. با در نظر گرفتن این مهم که در بسیاری از کتاب‌ها بر این نکته تاکید شده که هنر علم نیست و بنابراین هیچ کدام از استنتاج‌ها نمی‌تواند فرضیه‌ای کاملاً علمی در نظر گرفته شود ولی آنچه در حوزه هنر قابل دسترسی است نوشتن مقالات و تحلیل‌هایی است که از استدلال‌های قابل قبول و قانع کننده برخوردار باشد.	
با توجه به این که در هنرهای تجسمی می‌توان مدل‌های مختلفی از نوشتار را تولید کرد و همه آنها در جای خود دارای اهمیت در پیشرفت و توسعه تصویرسازی هستند، بنابراین محتوای درس «روش تحقیق» در برنامه جدید از محدوده وسیع‌تری برخوردار شده و در سه مبحث «روش تحقیق»، «خوانش متن، تحلیل محتوا و ایده یابی» و «نوشتن و تحلیل درباره تصویر و پدیده‌های دیداری» سعی می‌کند انواع نوشتار با درجات مختلفی از ارزش‌های پژوهشی را مورد توجه قرار دهد.	
محتوای درس «تصویرسازی قدیم، تصویرسازی جدید» در چند درس برنامه جدید پراکنده و در عین حال تقویت شده است. در برنامه‌ریزی این دروس، سعی بر آن بوده آمادگی ذهنی دانشجویان نه تنها برای شروع تحقیقات جدی‌تر در عرصه نظری بلکه در انتخاب هوشمندانه تکنیک (سنتی و دیجیتال) و سبک عملی متناسب با مضمون اثر خود مورد توجه قرار بگیرد. دانش فنون و سبک‌های تصویرسازی به دانشجویان امکان می‌دهد از میان خیل عظیم آثار متعدد	

مطابقت با برنامه جدید					
شماره درس	عنوان درس	تعداد و نوع واحد			نوع درس
		نظری	عملی	جمع	
۸	فنون و تکنیک‌های تصویرسازی (ابزارهای سنتی)	۱	۱	۲	الزامی
۱۹	سبک‌شناسی تصویرگری معاصر و سیر تحول آن	۲	—	۲	اختیاری
۱	طراحی پایه	۱	۲	۳	جبرانی
۴	طراحی تخصصی تصویرسازی	۱	۱	۲	الزامی
۱۰	خوانش متن، تحلیل محتوا و ایده یابی	۲	۰	۲	الزامی
۱۹	سبک شناسی تصویرگری معاصر و سیر تحول آن	۲	—	۲	اختیاری
۲۰	نوشتن و تحلیل درباره تصویر و پدیده‌های دیداری	۲	—	۲	اختیاری
۷	روش تحقیق	۲	۰	۲	الزامی
۱۰	خوانش متن، تحلیل محتوا و ایده یابی	۲	۰	۲	الزامی
۲۰	نوشتن و تحلیل درباره تصویر و پدیده‌های دیداری	۲	—	۲	اختیاری
۶	بازیابی سنت‌های تصویری	۱	۱	۲	الزامی
۸	فنون و تکنیک‌های تصویرسازی (ابزارهای سنتی)	۱	۱	۲	الزامی

شرح دروس در برنامه قدیمی					
شماره درس	عنوان درس	تعداد و نوع واحد			نوع درس
		نظری	عملی	جمع	
۱	تاریخچه تصویرسازی	۲	—	۲	—
۲	طراحی تخصصی در تصویرسازی	۱	۱	۲	—
۳	نقد و تحلیل تصویر	۲	—	۲	—
۴	روش تحقیق	۱	۱	۲	—
۵	تصویرسازی قدیم، تصویرسازی جدید	۱	۱	۲	—

تصویرسازی که به عنوان منبع بالارزشی برای خلق اثر جدید هستند انواع دلخواه خود را انتخاب کنند و تشخیص مناسبی از شرایط فعلی و امکانات این رشته داشته باشند.	۹	فنون و تکنیک‌های تصویرسازی (ابزارهای دیجیتال)	۱	۱	۲	الزامی	۱۳
	۱۹	سبک‌شناسی تصویرگری معاصر و سیر تحول آن	۲	—	۲	اختیاری	۱۵
در برنامه جدید، هدف تقلید و کپی‌برداری کورکورانه از آثار گذشتگان نیست، بلکه دخل و تصرف در هنجارها و قراردادهای هنری گذشتگان است که می‌توان با آشفته کردن قراردادهای آثاری را خلق کرد که نوعی رابطه متضاد با نمونه‌های اصلی را ایجاد می‌کند که این برخورد می‌تواند منجر به شکل‌گیری جریان‌های جدید شود. علاوه بر این شناخت ابزارهای سنتی و فنون اساتید پیشگام، توانایی دانشجویان را نسبت به ابداع روش‌های جدید و نوآوری‌های خلاقانه فراهم می‌سازد.	۶	بازیابی سنت‌های تصویری	۱	۱	۲	الزامی	۸
	۸	فنون و تکنیک‌های تصویرسازی (ابزارهای سنتی)	۱	۱	۲	الزامی	۳۰
در برنامه قدیمی انتظار بوده که دانشجویان فنونی شامل چاپ‌های مختلف دستی، عکاسی، قلمو، مداد و گرافیک کامپیوتری را تا مرز توانایی و گاه مهارت تجربه نمایند. به علاوه این که با صنعت چاپ هم می‌بایست آشنا شوند اما در برنامه جدید به تناسب تکنیک و محتوای متن و تنوع‌های درونی هر تکنیک بیشتر تاکید می‌شود و این فنون در دو شاخه سنتی و دیجیتال مورد مطالعه قرار می‌گیرد.	۸	فنون و تکنیک‌های تصویرسازی (ابزارهای سنتی)	۱	۱	۲	الزامی	۲۰
	۹	فنون و تکنیک‌های تصویرسازی (ابزارهای دیجیتال)	۱	۱	۲	الزامی	۱۳
در برنامه جدید، منحصرأً مبحثی با این عنوان ارائه نشده بلکه توجه به ویژگی‌های تصویرسازی فرهنگی در مباحث متعددی گنجانده شده تا توانمندی دانشجو را نسبت به این حوزه از زوایای مختلف برانگیزد. «خوانش متن، تحلیل محتوا و ایده‌یابی» به عنوان مبحثی مهم و کلیدی در ورود به مباحث تخصصی از جمله تصویرسازی فرهنگی، در مقدمه غلب کارگاه‌های اصلی برنامه جدید گنجانده شده تا حساسیت دانشجو را نسبت به درک محتوای موضوع و خوانش و تحلیل آن برانگیزد. درک تکنیک‌های خلاقیت، بلاغت‌ها و آرایه‌های بصری (استعاره، تشبیه، جناس بصری) و تحلیل و ایده‌یابی آنها برای اهداف مختلف از جمله فرهنگی مدنظر است. این حوزه از تصویرسازی در گروه‌های سنی و طبقات مختلف جامعه با کیفیت‌های متنوع قابل اجراست که با توجه به ویژگی‌های هر گروه، در چهار درس اصلی برنامه جدید به آن توجه شده است.	۱۰	خوانش متن، تحلیل محتوا و ایده‌یابی	۲	۰	۲	الزامی	۲۳
	۱۱	تصویرسازی برای مخاطب کودک	۱	۱	۲	الزامی	۱۷
	۱۲	تصویرسازی برای مخاطب نوجوان و جوان	۱	۱	۲	الزامی	۱۷
	۱۳	تصویرسازی برای مخاطب عام (بزرگسال)	۱	۱	۲	الزامی	۴
این درس نیز همچون مبحث پیشین، به عنوان مبحثی مستقل در برنامه جدید طرح نشده بلکه به دلیل ماهیت متغیرش در نوع مضمون، گروه‌های سنی مختلف و کاربرد رسانه‌های نوین، در چند درس مورد توجه قرار گرفته است. بدین منظور نخست درس «خوانش متن، تحلیل محتوا و ایده‌یابی» به عنوان ضرورتی برای ورود به مباحث	۱۰ و ۱۱	تصویرسازی، تبلیغات، جراید، نشریات (۱ و ۲)	۱	۱	۲	—	—
	۱۲	تصویرسازی برای مخاطب نوجوان و جوان	۱	۱	۲	الزامی	۱۷

۱۳	تصویرسازی برای مخاطب عام (بزرگسال)	۱	۱	۲	الزامی	۴	تخصصی مطرح شده و سپس بررسی ویژگی‌های مختلف تصویرسازی برای مخاطبان جوان و بزرگسال در قالب‌های: اطلاع‌رسانی، تبلیغات، نشریات، فرهنگی (مناسبت‌های ملی، مذهبی، رویدادهای اجتماعی و هنری) و سپس کاربرد آن در رسانه‌های نوین مدنظر بوده است.
۱۸	تصویرسازی در رسانه‌های نوین	۱	۱	۲	اختیاری	۱۱	
۱۰	خوانش متن، تحلیل محتوا و ایده یابی	۲	۰	۲	الزامی	۲۳	همان گونه که از تنوع دروس مرتبط با مبحث «تصویرسازی آموزشی علمی» در برنامه جدید مشخص است، کیفیت این گونه تصویرسازی را می‌توان با در نظر گرفتن گروه‌های سنی مختلف مورد بررسی قرار داد و گرایش‌های مختلف در تصویرسازی و ویژگی‌های مختص به هر گروه را تفکیک و مطالعه کرد. باید در نظر داشت کاربرد این گونه تصویرسازی که امروزه در رسانه‌های نوین با کیفیت‌های متنوع ظهور یافته، بحث جدیدی را در تصویرسازی آموزشی گشوده که در برنامه قدیمی به آن توجهی نشده بود. به همین روی در برنامه جدید، از چند منظر به این حوزه پرداخته شده که نتایج کارآمدتری در برخواهد داشت.
۱۱	تصویرسازی برای مخاطب کودک	۱	۱	۲	الزامی	۱۷	
۱۲	تصویرسازی برای مخاطب نوجوان و جوان	۱	۱	۲	الزامی	۱۷	
۱۳	تصویرسازی برای مخاطب عام (بزرگسال)	۱	۱	۲	الزامی	۴	
۱۸	تصویرسازی در رسانه‌های نوین	۱	۱	۲	اختیاری	۱۱	
۱۰	خوانش متن، تحلیل محتوا و ایده یابی	۲	۰	۲	الزامی	۲۳	در برنامه جدید، درس «تصویرسازی برای مخاطب کودک» از تلفیق دو واحد درسی «تصویرسازی کتاب‌های کودکان و نوجوانان ۱ و ۲» شکل گرفته و به کتابسازی و تصویرسازی برای کودکان به بازار وسیع‌تر محصولات کودکان که از تصویرسازی بهرمند هستند توجه شده است. همچنین در طرح درس قبلی بخش نوجوانان کمتر مورد توجه قرار می‌گرفت و با توجه به گسترش صنعت بازی‌های دیجیتال و سرگرمی‌های مورد توجه قشر زیر ۲۰ سال باید درسی به صورت اختصاصی به این گروه بهر دازد. به علاوه که عملکردهای آموزشی و فرهنگی برای این گروه مخاطب هم در این واحد درسی باید مورد بررسی قرار گیرد.
۱۱	تصویرسازی برای مخاطب کودک	۱	۱	۲	الزامی	۱۷	
۱۲	تصویرسازی برای مخاطب نوجوان و جوان	۱	۱	۲	الزامی	۱۷	
۱۶	طراحی شخصیت در تصویرسازی	۱	۱	۲	اختیاری	۶	
۱۷	طراحی کمیک استریپ	۱	۱	۲	اختیاری	۷	
۱۸	تصویرسازی در رسانه‌های نوین	۱	۱	۲	اختیاری	۱۱	
۱۴	طرح عملی جامع	—	۲	۲	الزامی	۵	در طرح درس قبلی به آمادگی دانشجویان جهت ورود به بازار حرفه‌ای تصویرگری توجه نشده است. با توجه به تشویق دانشجویان به استفاده از تخصص دانشگاهی برای شروع کسب و کار، درس طرح عملی جامع به عنوان مقدمه‌ای برای شروع پایان نامه، می‌تواند برای دانشجویان راهگشا باشد و نتایج آن در ارتقای سطح کیفی پایان‌نامه هم در بخش نظری و هم عملی بازتاب یابد.
۱۵	پایان نامه			۶	الزامی		

۲-۴. نکات برجسته برنامه‌ریزی دروس در نسخه جدید در قیاس با نسخه قدیم

- تاکید بر اصل تکرار در مباحث آموزشی دروس برنامه جدید که با توجه به فرصت کوتاه و تعداد واحدهای محدود در این مقطع، امکان انتقال مفاهیم دروس و به ثمر نشستن اهداف آموزشی آنها را افزایش می‌دهد (این نکته با تطبیق دروس قدیم و جدید قابل تشخیص است که محتوای هر کدام از دروس قدیم حداقل در چندین درس برنامه جدید با موضوعات متنوع پراکنده شده است)
- توجه به رشد سریع تکنولوژی و تغییر در ماهیت دروس با گذر زمان
- عدم ارائه دروس کلیشه‌ای و محدود که امکان دخالت، ایده‌پردازی و نوآوری مدرس را در آموزش از بین می‌برد.
- توجه به امکان آموزش دروس در مناطق مختلف کشور با سطح امکانات متنوع
- توجه به تحولات نوین تصویرسازی در کشورهای پیشرو که در زمینه تصویرسازی پیشگام و الهام‌بخش هستند.
- معرفی مهمترین و تازه‌ترین منابع مرتبط با هر درس
- توجه به طبقه‌بندی دروس (جبرانی، الزامی، اختیاری) و رعایت ترتیب آنها در چیدمان برنامه هر نیمسال
- ارائه جداول پیشنهادی نیمسال‌بندی دروس که امکان همگامی آموزش این رشته را در دانشگاه‌های سطح کشور برای اجرای برنامه‌های آموزشی پژوهشی مشترک بین دانشگاه‌ها و ایجاد تعامل بیشتر بین آنها فراهم می‌سازد. همچنین برای رفع مشکلات احتمالی مهمانی یا انتقالی دانشجویان دارای اهمیت است.

۳-۴. نوگرایی در برنامه جدید

دروس جدید که با توجه به برنامه قدیمی، ماهیتی نوگرا دارد و نمی‌توان معادل آن را در سرفصل قبلی یافت عبارتند از:

- مبانی تخصصی تصویرسازی
- خوانش متن، تحلیل محتوا و ایده‌یابی
- سبک‌شناسی تصویرگری معاصر و سیر تحول آن
- طراحی شخصیت در تصویرسازی
- طراحی کمیک استریپ
- تصویرسازی در رسانه‌های نوین
- نوشتن و تحلیل درباره تصویر و پدیده‌های دیداری
- طرح عملی جامع

۵. سرفصل و برنامه دروس

شماره درس: ۱ نام درس: طراحی پایه

نام انگلیسی: Basic Drawing

تعداد واحد				
تعداد واحد نظری: ۱	تعداد واحد عملی: ۲	جمع کل واحد: ۳		
تعداد ساعت: ۱۶	تعداد ساعت: ۶۴	تعداد ساعت: ۸۰		
نوع درس				
جبرانی ■ تخصصی الزامی □ تخصصی اختیاری □				
دروس پیش نیاز: ندارد				
دروس هم نیاز: ندارد				
روش ارزیابی				
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پروژه عملی دارد؟		
بلی □ خیر ■	بلی □ خیر ■	بلی □ خیر ■		
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ بلی □ خیر ■				
روش تدریس				
هدف: آشنایی با هنر طراحی و آمادگی برای درک امکانات این هنر.				
مفاد این درس، شامل: طراحی از اشیاء (اجسام هندسی ساده تا فرم های پیچیده)، طراحی از فیگورهای انسانی و درک تناسبات میان اعضای بدن، درک رابطه بین فضا و فیگور در جهت ترکیب بندی های ساده موضوعی، آشنایی با آثار هنرمندان طراح و بررسی شیوه های شخصی آنها می باشد.				
منابع پیشنهادی				
نام منبع	سال نشر	نویسنده	مترجم	ناشر
۱ طراحی با سمت راست مغز	۱۳۷۸	ادواردز، بتی	عربعلی شروه	مارلیک
۲ کلیدهای طراحی	۱۳۷۵	دادسون، برت	عربعلی شروه	فرهنگسرای یساولی
۳ طراحی: بیان خویشتن	۱۳۷۶	گوگ ویترز، گرهارد		برگ
۴ تکنیک و روش های طراحی	۱۳۶۵	نیکولائید، گیمون	عربعلی شروه	بهار
۵ Basic Drawing	2012	Priscilla, Louis		Published in Courier Corporation
۶ Art of Basic Drawing	2005	Walter Foster Creative Team		Published by Walter Foster Publishing

شماره درس: ۲ نام درس: مبانی هنرهای تجسمی (۱)

نام انگلیسی: The Basic Elements in Visual Art 1

تعداد واحد		
تعداد واحد نظری: ۱	تعداد واحد عملی: ۲	جمع کل واحد: ۳
تعداد ساعت: ۱۶	تعداد ساعت: ۶۴	تعداد ساعت: ۸۰
نوع درس		
جبرانی ■ تخصصی الزامی □ تخصصی اختیاری □		
دروس پیش‌نیاز: ندارد		
دروس هم‌نیاز: ندارد		
روش ارزیابی		
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پروژه عملی دارد؟
بلی □ خیر ■	بلی □ خیر ■	بلی □ خیر ■
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ بلی □ خیر ■		
روش تدریس		
هدف: آشنایی دانشجویان با عناصر اصلی بصری به عنوان الفبای دیداری در آفرینش تصویر. در این درس، شناخت ترکیب‌بندی عناصر پایه و بررسی مفاهیم قرارگیری آنها به صورت نیروهای بصری و به کارگیری رسامی در معرفی عناصر پایه (نقطه، سطح، خط و ترکیب‌بندی مجموعه) مدنظر است. درک کافی از نیروهای تصویر شامل حرکت، ریتم و تضاد و رسامی آنها از دیگر اهداف این درس می باشد. همچنین تلفیق الفباهای دیداری به منظور ایجاد هماهنگی، تعادل و تکران در یک ترکیب خاص، مطالعه انرژی عناصر در به کارگیری ریتم‌ها و تعیین تضادهای عناصر، نحوه ایجاد هماهنگی در به کار بردن حالت‌های تقارن و تعادل، اجرای کاربرد ریتم‌ها در بیان حرکت و تضاد عناصر، شناخت انرژی عناصر در ترکیب بندی موزون در کاربرد متوالی و تسلسل عناصر مورد توجه است.		
منابع پیشنهادی		
نام منبع	سال نشر	نویسنده
۱ اصول و مبانی هنرهای تجسمی	۱۳۷۲	حلیمی، محمدحسین
۲ مبادی سواد بصری	۱۳۹۵	داندیس، دونیس ا
۳ زبان تصویر	۱۳۶۸	گیس، جنورگی
۴ طراحی گرافیک تئوریک و عملی	۱۳۷۰	هافمن، آرمین
۵ The Art of Theatrical Design: Elements of Visual Composition, Methods, and Practice	2014	Malloy, Kaoime E.
۶ Visual Elements of Art and Design	1989	Palmer, Frederick
۷ Reading the Visual: An Introduction to Teaching Multimodal Literacy, Language and Literacy Series	2014	Serafini, Frank

شماره درس: ۳ نام درس: مبانی هنرهای تجسمی (۲)

نام انگلیسی: The Basic Elements in Visual Art 2

تعداد واحد		
تعداد واحد نظری: ۱	تعداد واحد عملی: ۲	جمع کل واحد: ۳
تعداد ساعت: ۱۶	تعداد ساعت: ۶۴	تعداد ساعت: ۸۰
نوع درس		
جبرانی ■ تخصصی الزامی □ تخصصی اختیاری □		
دروس پیش نیاز: ۲		
دروس هم نیاز: ندارد		
روش ارزیابی		
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پروژه عملی دارد؟
بلی □ خیر ■	بلی □ خیر ■	بلی □ خیر ■
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ بلی □ خیر ■		
روش تدریس		
هدف: شناخت دانشجویان با واقعیت رنگ و تقویت توان به کارگیری رنگ مایه ها و چگونگی استفاده از ابزارهای رسامی، مرکب ها و کاربرد قلم مو. در این درس، تحلیل فیزیک و رنگ با استفاده از کاربرد تفکیک نور در منشورها و معرفی طول موج رنگی مدنظر است. شناخت اثر رنگی و کاربرد واقعیت رنگ از طریق رنگ مایه ها، تقابل رنگ ها در یک ترکیب بندی واحد در مقایسه با تفکیک و جمع نورها در یک اثر رنگی، معرفی رنگ های کروماتیک و آکروماتیک و مقابله آنها، تضاد رنگها با استفاده از تهرنگ و چگونگی ترکیب بندی موزون در یک اثر رنگی، ترکیب بندی تنوع رنگی با استفاده از هارمونی رنگی و شناخت چندوجهی رنگینه ها، اوزان و مقابله رنگها با استفاده از ایجاد ریتم و ترکیب (بررسی رنگها از دید روانشناسی) از دیگر رؤس این درس می باشد.		
منابع پیشنهادی		
نام منبع	سال نشر	نویسنده
کتاب رنگ	۱۳۷۲	ایتن، یوهانس
مبانی ارتباطات بصری	۱۳۸۷	نامی، غلامحسین
زبان تصویر	۱۳۶۸	گپس، جئورگی
Special Subjects: Basic Color Theory: An introduction to color for beginning artists	2018	Mollica, Patti
		ناشر
		مترجم
		ناشر
		وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
		انتشارات توس
		سروش
		Walter Foster Publishing

شماره درس: ۴ نام درس: طراحی تخصصی تصویرسازی
نام انگلیسی: Professional sketching for illustration

تعداد واحد		
تعداد واحد نظری: ۱	تعداد واحد عملی: ۱	جمع کل واحد: ۲
تعداد ساعت: ۱۶	تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ۴۸
نوع درس		
☐ جبرانی	☒ تخصصی الزامی	☐ تخصصی اختیاری
دروس پیش نیاز: ندارد		
دروس هم نیاز: ندارد		
روش ارزیابی		
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ بلی ☐ خیر ☒	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ بلی ☐ خیر ☒	آیا پروژه عملی دارد؟ بلی ☒ خیر ☐
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ بلی ☐ خیر ☒		
روش تدریس		
هدف: ترسیم ایده‌های اولیه و روش‌های ارتقاء آنها، طراحی شخصیت و کانسپت آمادگی ذهنی و اجرایی برای ترسیم ایده‌های اولیه و ارتقاء آنها تا رسیدن به اجرای نهایی یک تصویرسازی، طراحی شخصیت‌های مختلف و فضا سازی‌های متنوع و افزایش توانایی در خلق ترکیب بندی‌های گوناگون به عنوان پایه اولیه مواجهه با موضوعات مختلف در تصویرسازی اولین قدم برای خلق یک اثر تصویری (تصویرسازی) منتقل کردن افکار طراح بر روی کاغذ است. این واحد درسی با هدف آمادگی لازم دانشجویان در شروع کار تصویرگری با ساده ترین امکانات یعنی کاغذ و قلم است؛ گرم کردن دست و ذهن دانشجویان در ترم اول برای رسیدن به گونه‌های مختلف شخصیت، فضا و ترکیب بندی و آمادگی در مقابل موضوعات متنوعی که قرار است در طول مدت تحصیل و آینده حرفه‌ای با آنها روبرو شوند. وقتی قلم در دست هنرمند است، نگاه او دقیقتر و نافذتر می‌شود بنابراین در درس حاضر بهتر است بر روی موضوعات مختلفی جاری محیط زندگی بیشتر مطالعه و تعمق گردد و نکات ریزی که با بیتوجهی‌های مورد غفلت قرار گرفته است کشف و ترسیم شود. استفاده از دفترچه‌های یادداشت و اتود برای یادداشت برداری و اسکیس از ایده‌های ناپایدار و فرار یکی از عادت‌هایی است که در این درس می‌توان بر روی آن تاکید کرد. خصلت‌های بیانی خط در جهت افزودن معناهای ضمنی و مطالعه بر روی انواع اغراق در طراحی به عنوان تمرین دیگری مد نظر مدرس این درس قرار خواهد گرفت. در مقایسه با طرح درس قدیم که عنوان "طراحی تخصصی در تصویرسازی" با هدف بالا بردن توانایی دانشجویان در طراحی تخصصی این رشته در نظر گرفته شده بود و ساده کردن طراحی و در تغییر شکل برای رسید به رمز کاریکاتور و تصویر متحرک بود شاید بتوان طرح درس جدید را چند جنبه تر در نظر گرفت.		

منابع پیشنهادی					
نام منبع	سال نشر	نویسنده	مترجم	ناشر	
۱ راهنمای تکنیکی و مفهومی شیوه‌های طراحی	۱۳۸۷	دانتزیک، سینتیا ماری	عربعلی شروه	شباهنگ	
۲ طراحی با سمت راست مغز	۱۳۸۷	ادواردز، بتی	عربعلی شروه	مارلیک	
۳ تصویرسازی	۱۳۹۳	مثقالی، فرشید		نظر	
۴ تصویر و تصور: مجموعه کارهای تصویرسازی مرتضی ممیز برای نشریات گوناگون	۱۳۶۸	ممیز، مرتضی		اسپرک	
۵ One Drawing A Day: A 6-Week Course Exploring Creativity with Illustration and Mixed Media	2011	Lawlor, Veronica		Quarry Books; 1st edition	
۶ Drawing a Creative Process	1976)	Wirth, Kurt		ABC Edition	
۷ Force Character Design From Life Drawing	2008	Mattesi, Michael D.		Elsevier	
۸ Fun With A Pencil	1939	LOOMIS, ANDREW		VIKING PRESS	
۹ Lust: A Traveling Art journal of graphic Designers	2011	Victor, James		Rockport	
۱۰ Paris Sketchbook Jason Brooks	2013	Brooks, Jason		Laurence King Publishing	
۱۱ Creative Character Design	2011	Tillman, Bryan		Elsevier	
۱۲ Keys to Drawing with Imagination	2007	Dodson, Bert		North Light Books	
۱۳ Drawn In	2011	Rothman, Julia		Quarry	
۱۴ The Best of Draw; Vol 2	2006	Manley, Mike		TwoMorrows Publishing	
۱۵ THE SKETCHNOTE HANDBOOK VIDEO EDITION: The illustrated guide to visual note taking	2013	Rohde, Mike		Peachpit Press	

شماره درس: ۵ نام درس: مبانی تخصصی تصویرسازی
نام انگلیسی: Special basics principles for illustration

تعداد واحد		
تعداد واحد نظری: ۱	تعداد واحد عملی: ۱	جمع کل واحد: ۲
تعداد ساعت: ۱۶	تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ۴۸
نوع درس		
جبرانی ☐	تخصصی الزامی ☒	تخصصی اختیاری ☐
دروس پیش نیاز: ندارد		
دروس هم نیاز: ۴		
روش ارزیابی		
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ بلی ☐ خیر ☒	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ بلی ☐ خیر ☒	آیا پروژه عملی دارد؟ بلی ☒ خیر ☐
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ بلی ☐ خیر ☒		
روش تدریس		
هدف: شناخت قابلیت و ظرفیت‌های انتقال پیام به وسیله تصویر، روش‌های متنوع در شکل‌دهی به پیام‌های تصویری مطالعه زبان تصویر و سواد بصری در حوزه ارتباطات بصری آشنایی با مبانی ارتباط تصویری (communication visual) و بررسی ظرفیت‌های پیام‌رسانی تصویر، زیربنای مهمی برای رشته تصویرسازی است. هدف از تصویرسازی منتقل کردن ایده، پیام یا احساسی است که سفارش‌دهنده به آنها پیشنهاد می‌کند و به همین خاطر قابلیت ارتباطی تصویر در این رشته یکی از مهمترین نکاتی است که در این کلاس مطرح و دانشجویان با تمرین‌های مناسب به درک این موضوع می‌رسند که تصویرها را برای ایجاد ارتباط خلق کنند نه برای جنبه‌های صرفاً زیباشناختی (بر خلاف آنچه در رشته‌های نقاشی و مجسمه سازی روی آن تاکید می‌شود). سواد بصری (literacy visual) که در زیر مجموعه آن مطالعه بر روی عملکردهای مختلف عناصر و کیفیات بصری، انواع حالت استیلایز و دفرم‌اسیون برای تقویت جنبه‌های بیانی، درک معنای ضمنی سبک‌های مختلف در هنرهای تجسمی و کاربردهای مناسبی که در آثار هنرمندان معتبر از سبک‌ها برای انتقال محتوای صحیح به مخاطب، تاثیر رسانه بر روی محتوای پیام؛ مطالعه بر روی زبان بدن، قدرت بیانی اشیاء و عناصر موجود در محیط زیست طبیعی و مصنوعات انسانی؛ از محدوده‌های مورد مطالعه در این درس است. این عوامل بخش کوچکی از موضوعاتی است که در تصویرگری به عنوان وسیله انتقال مفاهیم، پیام‌ها و احساسات می‌توان تدریس کرد. بنابراین استادان با تجربه‌های شخصی خود می‌توانند در پربارتر شدن این درس به طرح موضوعات ارتباطی دیگری بپردازند. این درس با توجه به طرح درس قبلی وزارت علوم جدید است و نمی‌توان معادل آن را سرفصل قبلی بیابیم.		

منابع پیشنهادی					
نام منبع	سال نشر	نویسنده	مترجم	ناشر	
۱	۱۳۸۰	داندیس، دنیس ا	مسعود سپهر	سروش	مبادی سواد بصری
۲	۱۳۸۶	آرنه‌ایم، ردولف	مجید اجگر	سمت	هنر و ادراک بصری: روانشناسی چشم خلاق
۳	۱۳۸۹	پهلوان، فهمیه		دانشگاه هنر	ارتباط تصویری از چشم انداز نشانه شناسی
۴	۱۳۹۳	حسن پور، محمد و مازیار نیک بر		ترانه	مفاهیم کاربردی زبان بدن در عکاسی
۵	۱۳۹۲	نیرومند، محمد حسین		فرهنگسرای میردشتی	مدیریت چشم مخاطب
۶	۱۳۸۴	استیون داگلاس، کتس	محمد گذر آبادی	بنیاد سینمایی فارابی	نما به نما
۷	۱۳۷۶	محسنیان راد، مهدی		سروش	ارتباط شناسی
۸	۱۳۹۳	شومیکر، پاملا جی، استیفن دی ریس	مجید سرایی، اردشیر زابلی زاده و حسینعلی افخمی	دفتر مطالعات و برنامه ریزی رسانه ها	انتقال پیام: تئوری‌های تأثیرات موجود بر محتوای رسانه
۹	2008	Wigan, Mark		AVA Publishing	Text & Image
۱۰	2000	Bang, Molly		Chronicle Book	Picture This: How pictures work
۱۱	2009	Hashimoto, Alan, Mike Clayton		Course Technology PTR	Visual Design Fundamental: A Digital Approach, Third Edition
۱۲	2006	Baldwin, Jonathan & Lucienne Roberts		AVA	Visual communication: from theory to practice
۱۳	2005	Smith, Ken & others		Lawrence Erlbaum	HANDBOOK OF VISUAL COMMUNICATION: THEORY, METHODS, AND MEDIA
۱۴	2014	Karjalato, Eric		New Riders	The Design Method: A Philosophy and Process for Functional visual communication
۱۵	1997	Messaris, Paul		Sage	Visual Persuasion: The Role of Images in Advertising
۱۶	1994	Mccloud, Scott		Kitchen Sink	Understanding Comics
۱۷	2013	Cohn, Neil		Bloomsbury	The visual language of comics: introduction to the structure and cognition of sequential images
۱۸	2006	Kress, Gunther,		Routledge	Reading Images: The Grammar of Visual Design

		Theo van Leeuwen			
Utrecht		Andrews, Marc	2008	Social campaigns: the art of visual persuasion Its psychology, its semiotics, its rhetoric; ma thesis Graduate School of Visual Art and Design	۱۹
the university of Chicago		Mitchell, W. J. T	1984	Iconology, Image, Text, Ideology	۲۰
the university of Chicago		Mitchell, W. J. T	1994	Picture Theory	۲۱
Wiley		Martin Sykes, A. Nicklas Malik, and Mark D. West	2013	Stories That Move Mountains: Storytelling and Visual Design for PERSUASIVE PRESENTATIONS	۲۲
Focal Press		Block, Bruce	2008	The Visual Story, Creating the Visual Structure of Film, TV and Digital Media, Second Edition	۲۳
AVA		David Crow	2006	Left to Right: the cultural shift from words to pictures	۲۴
Rodopi		Barnett, Daniel	2008	Movement as Meaning In Experimental Film	۲۵
Focal Press		Ward, Peter	2003	Picture Composition for Film and Television; Second edition	۲۶
Westview press		Messaris, Paul	1994	Visual literacy: Image, Mind and Reality	۲۷
Peter lang publishing	Aijaleena Ahonen & Kris Clark	Seppanen, janne	2006	The Power of The Gaze: an Introduction to Visual Literacy	۲۸
Lawrence Erlbaum Associates	Nicola Bruno	Massironi, Mantredo	2002	The Psychology of Graphic Images: Seeing, Drawing, Communicating	۲۹
The Upland Press		Souttar, James	2008	transforming communication	۳۰
Penguin		Berger, John	1972	Ways of Seeing: Based on the BBC Television Series	۳۱

شماره درس: ۶ نام درس: بازیابی سنت‌های تصویری

نام انگلیسی: Recovery of visual traditions

تعداد واحد		
تعداد واحد نظری: ۱	تعداد واحد عملی: ۱	جمع کل واحد: ۲
تعداد ساعت: ۱۶	تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ۴۸
نوع درس		
☐ جبرانی ☒ تخصصی الزامی ☐ تخصصی اختیاری		
دروس پیش‌نیاز: ندارد		
دروس هم‌نیاز: ندارد		
روش ارزیابی		
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پروژه عملی دارد؟
بلی ☐ خیر ☒	بلی ☐ خیر ☒	بلی ☒ خیر ☐
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ بلی ☐ خیر ☒		
روش تدریس		
هدف: یافتن روش‌های جدید خلق تصویرسازی با الهام از هنرهای سنتی، کار با منابع مختلف تصویری ایرانی و غیر ایرانی یکی از مهارت‌هایی که در تصویرگران بزرگ نهادینه شده، توجه به منابع الهامی است که در آغاز خلق یک اثر از آنها به درستی استفاده می‌کنند و سنت‌های تصویری حاصل تلاش و تفکر هنرمندان و پژوهشگران دوران مختلف تاریخی می‌تواند به مثابه یکی از منابع الهام ناب و منحصر به فردی باشد که باعث تمایز یک تصویرگر ایرانی با همتای خود در خارج از مرزهای ایران باشد. دانشجویان با شناخت و استفاده از گنجینه هنر و فرهنگ ایران، هویت فردی و ملی خود را برجسته‌تر می‌سازند و با ریشه‌های فرهنگی هنری خود پیوند عمیق‌تری برقرار خواهند کرد. تامل و تحقیق در آثار گذشتگان از جنبه‌های مختلف می‌تواند مفید باشد: آشنایی با جهان‌بینی هنرمندان ایرانی، شناخت دستاوردهای زیباشناختی و دانش هنری در خصوص ترکیب‌بندی و رنگ‌شناسی، سبک و شیوه‌های طراحی، درک مهارت‌های تکنیکی در استفاده از ابزار و مواد گوناگون. طیف هنرهایی که می‌توان از آن به عنوان منبع الهام استفاده کرد شامل: نگارگری، فرش، نقش برجسته، نقوش سفال، کاشیکاری و مجسمه است. استفاده آگاهانه از منابع و مراجع تصویری گذشته و مطالعه ویژگی‌های منحصر به فرد آنها در جهت درک فرآیند خلق آثار سنتی و به کار بردن این فرایند در جهت مصورسازی موضوعات امروزی با لحن سنت‌های گذشته دانشجویان را قادر می‌سازد در فرصت کوتاه‌تری بتوانند هویت آثار گذشتگان و استادان هنر را شخصی‌سازی نموده و از انبوه سبک‌های هنری به مثابه کتابخانه‌ای بزرگ نمایند. رویکرد کلی در این درس باید خلاقانه باشد و دانشجوی در دو سطح ظاهر و باطن هنر سنتی شناخت داشته باشد؛ بنابراین هدف از این درس، تقلید و کپی‌برداری کورکورانه از آثار گذشتگان نیست، به علاوه می‌توان پیشنهاد دخل و تصرف در هنجارها و قراردادهای هنری گذشتگان را پیشنهاد داد و با آشفته کردن قراردادهای آثاری را خلق کرد که نوعی رابطه متضاد با نمونه‌های اصلی را ایجاد می‌کند که این برخورد هم منجر به شکل‌گیری جریان‌های جدید خواهد شد. این درس تلفیق دو واحد درسی از طرح درس قبلی کارشناسی‌ارشد با عنوان‌های «تصویرسازی قدیم-تصویرسازی جدید» و «دوباره‌سازی کار اساتید» است. با توجه به شباهت محتوای دو درس مذکور و کمبود زمان در دوره کارشناسی‌ارشد برای پرداختن به واحدهای درسی جدید این تلفیق پیشنهاد شده است. در طرح درس قدیم هم تداوم رویجه		

قدیم تصویرسازی در آثار متأخر و تلفیق روش‌های گذشتگان با روش‌های روز و آشنایی با آثار استادان از رهگذر گرده برداری از کارهایشان مطرح شده بود.

منابع پیشنهادی

نام منبع	سال نشر	نویسنده	مترجم	ناشر
۱ مقدمه ای بر تاریخ گرافیک در ایران	۱۳۹۳	تناولی، پرویز		نظر
۲ تصویرسازی داستانی کتاب‌های چاپ سنگی فارسی	۱۳۹۰	مارزلوف، اولریش	شهرز نظری	نظر
۳ زندگی و آثار استاد صنیع الملک	۱۳۸۲	ذکاء، یحیی	ویرایش و تدوین سیروس پرهام	سازمان میراث فرهنگی کشور، مرکز نشر دانشگاهی
۴ سیر تحول ۷۰ سال کاریکاتور در ایران	۱۳۷۷	ساهر، حمید		نشر آتریات
۵ سیری در هنر ایران: از دوران پیش از تاریخ تا امروز، جلد‌های ۱ تا ۱۱	۱۳۸۷	پوپ، آرتر و فیلیس اکرم	نجف دریابندی و دیگران ویرایش زیر نظر سیروس پرهام	انتشارات علمی و فرهنگی
۶ سیر و صور نقاشی ایران	۱۳۷۷	پوپ، آرتر اپهام، تامس آرنولد و دیگران	یعقوب آژند ویراستار مهناز رئیس زاده	مولی
۷ Symbol, Pattern & Symmetry: the cultural significance of structure	2013	Hann, Michael		Bloomsbury Academic
۸ Persians: Master of Empire	1995	Fahey Jr, John M.		Time Life

شماره درس: ۷ نام درس: روش تحقیق
 نام انگلیسی: Methodology of Research

تعداد واحد		
تعداد واحد نظری: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	تعداد واحد عملی: ۰ تعداد ساعت: ۰	جمع کل واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲
نوع درس		
☐ جبرانی ☒ تخصصی الزامی ☐ تخصصی اختیاری		
دروس پیش نیاز: ندارد		
دروس هم نیاز: ندارد		
روش ارزیابی		
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ بلی ☐ خیر ☒	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ بلی ☐ خیر ☒	آیا پروژه عملی دارد؟ بلی ☒ خیر ☐
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ بلی ☐ خیر ☒		
روش تدریس		
هدف: آشنایی دانشجویان با روش تحقیق علمی و تنظیم نقشه راه علمی برای مطالعه، جستجو، حل مسئله و نگارش. رئوس مطالب این درس به ترتیب شامل این موارد است: ۱) چپستی تحقیق علمی، ۲) آشنایی با مسئله و شرح مسئله، ۳) سئوالات و فرضیه، ۴) چهارچوب نظری، ۵) مبانی روش شناسی، ۶) مطالعه و انواع مغلطه، ۷) استدلال، ۸) تعریف و انواع آن، ۹) قلمرو مکانی و زمانی، ۱۰) جامعه آماری و روش نمونه گیری، ۱۱) ابزارهای گردآوری اطلاعات، ۱۲) چکیده و ساختار آن، ۱۳) بدنه تحقیق، بحث و تحلیل یافته‌ها، ۱۴) چگونگی تنظیم جداول و نمودارهای تحلیل، ۱۵) نتیجه گیری و ساختار نتیجه، ۱۶) آشنایی با متدهای ارجاع نویسی در بدنه تحقیق و در فهرست منابع، ۱۷) آشنایی با پایگاه‌های علمی داخلی و خارجی، ۱۸) نحوه تشخیص اعتبار و درجه علمی نشریات علمی، ۱۹) چگونگی شرکت در همایش‌های علمی معتبر و ۲۰) نحوه تنظیم پاورپوینت، ارائه سخنرانی و مدیریت زمان در مجامع علمی.		

منابع پیشنهادی					
نام منبع	سال نشر	نویسنده	مترجم	ناشر	
۱	روشناسی هنر	۱۳۸۸	آدامز، لوری اشنایدر	علی معصومی	نظر
۲	راهنمای تحقیق و نگارش در هنر	۱۳۹۰	بارنت، سیلوان	بتی آواکیان	سمت
۳	تجزیه و تحلیل آثار هنرهای تجسمی	۱۳۸۴	جنسن، چارلز	بتی آواکیان	سمت
۴	روشن تحقیق با رویکرد پایان نامه نویسی	۱۳۷۸	خاکی، غلامرضا		انتشارات مرکز تحقیقات علمی کشور
۵	علم چیست؟ فلسفه چیست؟	۱۳۶۱	سروش، عبدالکریم		انتشارات آزادی
۶	آیین نگارش مقاله علمی پژوهشی	۱۳۹۰	فتوحی رودمعجنی، محمود		انتشارات سخن
۷	نگرشی نو به عقلانیت علمی	۱۳۷۵	نبوی، لطف الله		انتشارات دانشگاه انقلاب
۸	مبانی منطق و روشنشناسی	۱۳۷۹	نبوی، روح الله		انتشارات دانشگاه تربیت مدرس
۹	Photography and Literature	2009	Brunet, François		Reaktion
۱۰	Verbalising the Visual: Translating Art and Design Into Words (Required Reading Range)	2007	Clarke, Michael		AVA
۱۱	Researching the Visual: Images, Objects, Contexts and Interactions in Social and Cultural Inquiry;4th edition	2007	Emmison, Michael J, Philip D Smith		SAGE
۱۲	Research in graphic design. Graphic design in research: 3rd International Graphic Design Conference AGRAFA	2012	Korzeńska, Agata, Ewa Satalecka		ASP Katowice
۱۳	Visual research: an introduction to research methodologies in graphic design	2005	Noble, Ian, Russell Bestley		AVA
۱۴	Visual Methodologies: An Introduction to the Interpretation of Visual Materials	2001	Rose, Gillian		Sage

شماره درس: ۸ نام درس: فنون و تکنیک‌های تصویرسازی (ابزارهای سنتی)
 نام انگلیسی: Techniques in illustration (Traditional drawing tools)

تعداد واحد		
تعداد واحد نظری: ۱	تعداد واحد عملی: ۱	جمع کل واحد: ۲
تعداد ساعت: ۱۶	تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ۴۸
نوع درس		
جبرانی ☐	تخصصی الزامی ☒	تخصصی اختیاری ☐
دروس پیش‌نیاز: ۴ و ۵		
دروس هم‌نیاز: ندارد		
روش ارزیابی		
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ بلی ☐ خیر ☒	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ بلی ☐ خیر ☒	آیا پروژه عملی دارد؟ بلی ☒ خیر ☐
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ بلی ☐ خیر ☒		
روش تدریس		
هدف: آشنایی اجمالی دانشجویان با تکنیک‌های متعارف دستی در تصویرسازی که از گذشته تا به امروز مورد استفاده قرار گرفته است. با توجه به اهمیت اجرا در آثار تصویرگری و بار معنای ضمنی که در هر روش و تکنیک می‌توان به تصویر افزود دانشجویان در این درس به تجربه‌های متنوع در استفاده از ابزارها می‌پردازند و با کمک استاد قابلیت‌های ظریف در کاربرد ابزار و معناهای تلویحی ناشی از تکنیک‌ها را مورد بررسی قرار می‌دهند. این ابزارها می‌تواند شامل ابزارهایی که به کمک حلال آب با قلمو استفاده می‌شود مانند: آبرنگ، آکرلیک، اکولین یا ابزارهای سایشی مثل پاستل، مداد رنگی، زغال؛ یا استفاده از ماژیک و روان نویس باشد. ضمناً انواع تکنیک‌های خاص تر مانند اسکراچ برد یا تکنیک‌های ساده چاپی مانند مونوپرینت هم بنا به ظرفیت و زمان کافی در طول ترم می‌تواند موضوعی برای تمرین‌های دانشجویان در این حوزه باشد. استاد با توجه به شرایط کلاس حتی می‌تواند از تکنیک‌های ساخت مدل‌های سه بعدی و استفاده از موادی همچون خمیر مجسمه‌سازی، موم، کلاژ و اسمبلاژ هم استفاده نماید. مزیت نسبی ابزارهای سنتی حس و حال و صمیمیت افزون تر آن است، ارتباط بی واسطه آن با تصویرگر باعث می‌گردد هنرمند در لحظه ذهنیات و احساسات خود را بر بستر سطوح اثرپذیر (کاغذ، مقوا، بوم و...) منتقل سازد. کیفیت بهره گیری از ابزارهای اثرگذار (مداد، پاستل، قلم مو و...) به تعداد تصویرگران می‌تواند متنوع باشد. مزیت دیگر شیوه سنتی غیرقابل پیش‌بینی بودن و قابلیت فی‌البداهگی آن است که آن را از حالت ماشینی خارج کرده و کیفیتی زنده به آن می‌بخشد. استاد در استفاده از هر ابزاری می‌تواند شیوه‌های به کارگیری و قابلیت‌های متنوع آن را به دانشجویان معرفی نماید و با ارائه نمونه آثاری از هنرمندان برجسته که گونه‌های متفاوتی از بهره‌گیری از یک ابزار را تجربه کرده‌اند گستره امکانات آن را به دانشجویان بشناساند. دانشجو در ابتدا با لحن بصری عمومی و شیوه معمول و رایج به کارگیری ابزار آشنا می‌شود و پس از تسلط به روش کلاسیک آن با برخورد‌های خاص، شخصی و خلاقانه به تجربه‌های نوگرایانه می‌پردازد. تنوع در به کارگیری و نوع استفاده از ابزار می‌تواند در راستای تناسب محتوای متن و یا همخوان با روحیه و علائق و توانایی‌های دستی و ذهنی دانشجو باشد. این واحد درسی در طرح درس قبلی با عنوان «کارگاه آموزش فنون تصویرسازی» درج شده است و هدف آن، شناخت انواع فنون تصویرسازی به صورت عملی است. در کارگاه مذکور انتظار می‌رفته که دانشجویان فنونی شامل چاپ‌های		

مختلف دستی، عکاسی، قلمو، مداد و گرافیک کامپیوتری را تا مرز توانایی و گاه مهارت تجربه نمایند. به علاوه این که با صنعت چاپ هم می‌بایست آشنا شوند اما در طرح درس جدید به تناسب تکنیک و محتوای متن و تنوع‌های درونی هر تکنیک بیشتر تاکید می‌شود.

منابع پیشنهادی

نام منبع	سال نشر	نویسنده	مترجم	ناشر
۱ The Encyclopedia of Illustration Techniques	2002	Slade, Catharine		pageone
۲ Drawing realistic textures in pencil	1999	Hillberry, D.J		North Light Books
۳ The Illustrator's Guide to Pen and Pencil Drawing Techniques	1989	Borgman, Harry		Watson-Guptill
۴ Lifelike Drawing In Colored Pencil	2008	Hammond, Lee		North Light Books
۵ Sketching: Drawing Techniques for Product Designers	2007	Eissen, Koos, Roselien Steur		Pageone
۶ Color Drawing: Design Drawing Skills and Techniques for Architects, Landscape Architects, and Interior Designers	1999	Doyle, Michael E.		John Wiley & Sons
۷ An Introduction to Pastel	1993	Wright, Michael		Dorling Kindersley
۸ Pastel Portraits: Images of 18th - Century Europe, Pastels Spring Bulletin	2011	Baetjer, Katharine & Marjorie Shelley		The Metropolitan Museum of Art
۹ American Pastels in The Metropolitan Museum of Art	1989	O'Neill, John P.		e Metropolitan Museum of Art
۱۰ Art of Acrylic Painting	2011	Walter Foster Creative Team		Walter Foster Publication
۱۱ Airbrush: the complete studio handbook	1983	Vero, Radu		Watson-Guptill
۱۲ Paper Cut An Exploration Into the Contemporary World of Paper craft Art and Illustration	2014	Owen Gildersleeve		ROCKPORT
۱۳ Drawing Lab for Mixed-Media Artists	2010	Sonhiem, Carla		Quarry
۱۴ Creative Illustration workshop: for mixed media artist	2010	Dunn, Katherine		Quarry
۱۵ Sketching in markers	1992	Wang, Thomas C.		Van Nostrand Reinhold

Whitney Library of Design		Gleason, John A.	1991	Illustration With Markers:Time-Saving Techniques for Design Professionals	۱۶
Watson-Guptill		Hayden, Charles	1993	Markers Wet & Wild:Tricks and Techniques for Achieving Speed, Splash, and Painterly Effects	۱۷
Thames & Hudson		Krisztian, Gregor & Nesrin Schlempp-Ulker	2006	Visualizing Idea From Scribbles to Storyboards	۱۸
Watson-Guptill		Wong, Frederick	1979	Oriental Watercolor Techniques for Contemporary Painting	۱۹
North Light Books		Neubauer, Crystal	2015	The Art of Expressive Collage	۲۰
Roto Vision		Bossert, Jill	1998	Children's Book Illustration: Step by Step Techniques	۲۱

شماره درس: ۹ نام درس: فنون و تکنیک‌های جدید در تصویرسازی (ابزارهای دیجیتال)

نام انگلیسی: New techniques in illustration (digital drawing tools)

تعداد واحد		
تعداد واحد نظری: ۱	تعداد واحد عملی: ۱	جمع کل واحد: ۲
تعداد ساعت: ۱۶	تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ۴۸
نوع درس		
جبرانی ☐	تخصصی الزامی ☒	تخصصی اختیاری ☐
دروس پیش‌نیاز: ۸		
دروس هم‌نیاز: ندارد		
روش ارزیابی		
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ بلی ☐ خیر ☒	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ بلی ☐ خیر ☒	آیا پروژه عملی دارد؟ بلی ☒ خیر ☐
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ بلی ☐ خیر ☒		
روش تدریس		
هدف: آشنایی با تکنیک‌های پرکاربرد دیجیتالی در تصویرسازی کنونی و بررسی ظرفیت‌های نرم افزارهای مصورسازی و طراحی. کاربرد فراگیر نرم‌افزارهای دیجیتالی و سهولت بخشیدن به فرایند تولید اثر باعث اهمیت روزافزون این امکانات در بین هنرمندان نسل جوان شده است. راحتی در اعمال تغییرات بر روی اجزای کار و جرح و تعدیل در وجوه مختلف اثر، همچنین کاربردهای تصویرسازی بر روی صفحات دیجیتالی و رسانه‌های امروزی از مزیت‌های دیگری است که استقبال از این فنون را افزایش داده است. مزیت‌های تکنیک‌های دیجیتال: ۱- قابلیت‌های بالای قالب‌های دیجیتال برای سازگاری جهت استفاده و کاربرد در رسانه‌های چاپی و رسانه‌های متحرک ۲- کاربرد بالای تصویرسازی‌های دیجیتال به عنوان بخشی از پروژه‌های انیمیشن و فیلم‌های سینمایی و ویدئویی مانند موشن گرافیک، موشن کمیک و تروکاژهای سینمایی و تلویزیونی ۳- قدرت ابزارها و نرم‌افزارهای رایانه‌ای جهت تلفیق و دخل و تصرف با دیگر اقلام بصری نظیر عکس یا فونت و تایپ به عنوان عنصری از تصویرسازی و یا کلیپ‌آرت‌های آماده ۴- امکانات گسترده برای انجام پروژه‌هایی در حجم و تعداد زیاد برای تکثیر و یا ابعاد بسیار بزرگ ۵- قابلیت آرشیوسازی و دسته‌بندی و ترفندهای تولید انبوه در فضای محدود و هزینه پائین با حفظ کیفیت تصویری و رنگ و وضوح بالا در بلند مدت.		

۶- رشد سریع سخت افزاری و نرم‌افزاری ابزارهای دیجیتال و رایانه ای و امکانات تبادلات سریع بین‌المللی در فضای مجازی. فرمت‌های کلی بیت‌مپ (bitmap) و وکتور (vector) دو محور اصلی برای انتخاب نرم‌افزارهای این کلاس خواهد بود و بهتر است که استاد به هر دو محور بپردازد. همچنین استاد در استفاده از نرم‌افزارهای سه‌بعدی هم بنا به توان و زمان مختار است و می‌تواند برای آشنایی با امکانات متنوع نرم‌افزارهای سه‌بعدی ساز دانشجویان را در این خصوص راهنمایی نماید. استفاده از امکانات سخت‌افزاری پیشرفته نظیر قلم‌های نوری و نظایر آن قابلیت‌های انعطاف‌پذیری و طبیعی را که در تکنیک‌های دستی وجود دارد تا حدود زیادی در تکنیک‌های دیجیتال حاصل خواهد کرد بنابراین بهتر است زمینه آشنایی عملی دانشجویان با این امکانات را فراهم کرد. «کارگاه آموزش فنون تصویرسازی» در طرح درس قبلی فقط اشاره‌ای به گرافیک کامپیوتری کرده بود اما نظر به رشد سریع امکانات دیجیتال در سرفصل درس‌های جدید پیشنهاد می‌شود یک درس جداگانه به آن اختصاص یابد.

منابع پیشنهادی

نام منبع	سال نشر	نویسنده	مترجم	ناشر
۱ تکنیک‌های طراحی دیجیتالی با illustrator adobe	۱۳۸۵	کوهن، لوان سیمور	علی اکبر متواضع	دیبگران
۲ Digital Illustration: A master class in creative image-making	2005	Zeegen, Lawrene		RotoVision
۳ Paint or Pixel: The Digital Divide in Illustration Art	2007	Frank, Jane		Nonstop Press
۴ The Complete Guide to Digital Painting Vol.3	2010	Easton, Julie		Imagine Publishing
۵ The Digital Matte painting Handbook	2011	Mattingly, David B.		Wiley
۶ Matte Painting	2005	Wade, Daniel		Ballistic
۷ Computer Graphics for Artists II: Environments and Characters, 2 Edition	2009	Andrew Paquette		Springer
۸ Digital Collage and Painting: Using Photoshop and Painter to Create Fine Art; vol 1,2,3	2011	Ruddick Bloom, Susan		Elsevier
۹ Digital Art Masters; Vol 1, 3	2005	Greenway, Tom, Chris Perrins, Richard Tilbury		Dtotal
۱۰ Computer Graphics for Artists: An Introduction	2008	Paquette, Andrew		Springer
۱۱ The Non-Designer's Illustrator Book	2012	Williams, robin and john tollett		Peachpit Press
۱۲ Adobe illustratorCS4	2009	Jenkins, Sue		The McGraw- Hill
۱۳ Digital painting in Photoshop	2009	Ruddick Bloom, Susan		Elsevier

شماره درس: ۱۰ نام درس: خوانش متن، تحلیل محتوا و ایده‌یابی
 نام انگلیسی: Text reading, Content analysis and Ideation

تعداد واحد		
تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ۰	جمع کل واحد: ۲
تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ۰	تعداد ساعت: ۳۲
نوع درس		
☐ جبرانی ☒ تخصصی الزامی ☐ تخصصی اختیاری		
دروس پیش‌نیاز: ندارد		
دروس هم‌نیاز: ندارد		
روش ارزیابی		
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ بلی ☐ خیر ☒	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ بلی ☐ خیر ☒	آیا پروژه عملی دارد؟ بلی ☒ خیر ☐
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ بلی ☐ خیر ☒		
روش تدریس		
هدف: درک تکنیک‌های خلاقیت، بلاغت‌ها و آرایه‌های بصری (استعاره، تشبیه، جناس بصری) به علاوه آشنایی دانشجویان با خوانش و تحلیل متن نوشتاری. کارکردهای زیباشناختی تصویرسازی در حوزه‌های فرهنگی و تبلیغاتی از توضیح دقیق و سراسر موضوع فاصله گرفته و ایجاد تنوع و آشنایی زدایی در تصویرسازی اهمیت روزافزون یافته است. به نظر می‌رسد در ارتباطات تصویری، وظیفه عکس ثبت واقعیت دیداری و توضیح و معرفی بی‌واسطه است و موضوعات شاعرانه و هنرمندانه یا نوظهور و غیرمنتظره به وسیله تصویرسازی محقق می‌شود. برای رسیدن به تصویرهای غیرمعمول و شبیه به آنچه هنرمندان سورئالیست به آن دست یافته‌اند راه و روش‌هایی وجود دارد از جمله: ترکیب یا ادغام دو موضوع نامتجانس با هم، اغراق‌ها، کاهش یا افزایش عناصر درون یک موضوع که ظاهر متعارف یک تصویر را برهم بزند و جلوه ای تازه به آن دهد. همان گونه که نویسندگان در حوزه داستان، شعر و متون تبلیغاتی برای اثربخش‌تر کردن پیام‌های خود از صناعات کلامی نظیر تشبیه، استعاره و مجاز بهره‌های فراوان برده‌اند، تصویرگران هم که وظیفه ترجمان تصویری این متون را دارند لازم است این بلاغت‌های دیداری را به خوبی بشناسند و کاربرد آنها را بدانند. تاریخ ادبیات ما نیز مشحون از این تکنیک‌های ادبی است و اندیشمندانی نظیر جرجانی شیوه‌ها و گونه‌های آن را طبقه‌بندی کرده‌اند. به دلیل اهمیت مباحث ادبی، روش‌های خلاصه کردن متن، توجه به نقاط عطف موضوع و استخراج بخش‌های مهم آن (فرازهای متن) از مهارت‌های لازم برای یک تصویرسازی به حساب می‌آید. مفهوم ایماژ در شعر و کناسپت در روایت و داستان یکی از موضوعات کلیدی است که دانشجویان با آن آشنایی بیشتر پیدا خواهند کرد. به علاوه توانایی انتخاب سبک تصویری مناسب هماهنگ با لحن سوژه از ظرافت‌هایی است که معمولاً موجب ارتقاء کیفیت یک اثر تصویرگری نسبت به آثار مشابه می‌شود. روش‌های برخورد با متن‌های مفصل و طولانی که معمولاً منجر به خلق مجموعه تصاویر مرتبط با هم می‌شود بسیار متفاوت از برخورد با یک ایده یا عبارت کوتاه است که برای تهیه یک فریم تصویر به هنرمند سفارش داده می‌شود. بنابراین،		

باید تفاوت این دو مقوله در تمرین‌های این درس برای دانشجو توضیح داده شود و عملاً این روابط بین متن و تصویر باید بررسی و تجربه شود.

منابع پیشنهادی

نام منبع	سال نشر	نویسنده	مترجم	ناشر
۱ از نشانه‌شناسی تصویری تا متن: به سوی نشانه‌شناسی ارتباط دیداری	۱۳۸۶	احمدی، بابک		مرکز
۲ پرورش استعداد همگانی ابداع و خلاقیت	۱۳۶۸	اسپورن، الکسی اف	حسن قاسم پور	نیلوفر
۳ سبک‌شناسی	۱۳۴۹	بهار، محمد تقی		امیرکبیر
۴ بنیادهای ادبیات کودک	۱۳۸۴	پولادی، کمال		انتشارات کانون پرورشی کودکان و نوجوانان
۵ اسرار البلاغه	۱۳۸۹	جرجانی، عبدالقاهر	جلیل تجلیل	انتشارات دانشگاه تهران
۶ پیرنگ (از مجموعه مکتب‌ها، سبک‌ها و...)	۱۳۸۹	دیپل، الیزابت	مسعود جعفری جزی	مرکز
۷ تخیل و بیان: نقد زبان‌شناختی، نظریه‌ها و کاربردها	۱۳۹۲	ژنت، ژرار	الله شکر اسداللهی تجرق	قطره
۸ سبک‌شناسی نثر	۱۳۸۶	شمیسا، سیروس		نشر میترا
۹ سبک‌شناسی شعر	۱۳۹۱	شمیسا، سیروس		نشر میترا
۱۰ تکنیک‌های خلاقیت فردی و گروهی	۱۳۸۰	صمدآقایی، جلیل		مرکز آموزش مدیریت دولتی
۱۱ سبک‌شناسی: نظریه‌ها، رویکردها و روش‌ها	۱۳۹۲	فتوحی رودمعجنی، محمود		سخن
۱۲ بلاغت تصویر	۱۳۹۳	فتوحی رودمعجنی، محمود		سخن
۱۳ سبک‌های ادبی از دیدگاه زبان‌شناسی	۱۳۹۳	قاسمی، ضیاء		امیرکبیر
۱۴ دستورالعمل‌های فیل آبی برای ایده‌یابی	۱۳۹۰	نیرومند، محمدحسین		فرهنگسرای میردشتی
۱۵ کتاب مرجع ایده‌های بصری	۱۳۹۰	هالر، استیون و سیمور چواست	حامدخاکی	کنکاش
۱۶ فنون بلاغت و صنایع ادبی	۱۳۹۱	همایی، جلال الدین		هما
۱۷ شناخت ادبیات کودکان: گونه‌ها و کاربردها (از روزن چشم کودک)	۱۳۸۲	ورتون، دونا	منصوره راعی و دیگران	قلمرو
۱۸ Style in Theory: Between Literature and philosophy	2013	Callus, Ivan, Corby, James, Lauri-Lucente		Bloomsbury Academic
۱۹ This mean this, this mean that: A user's guide to semiotic; Second Edition	2012	Hall, Sean		LAURENCE KING

Laurence King Publishing Ltd		Heller, Steven, Gail Anderson	2016	The graphic design idea book: Inspiration from 50 masters	۲۰
The Johns Hopkins University Press		Nodelman, Perry	2008	The Hidden Adult: Defining Children's Literature	۲۱
HowBooks		Sherwin David	2010	Creative Workshop: 80 challenges to sharpen your design skills	۲۲
Collins Design		Tsukamoto, Hiroyoshi	2006	Manga Matrix: Create Unique Characters Using the Japanese Matrix System	۲۳

شماره درس: ۱۱ نام درس: تصویرسازی برای مخاطب کودک

نام انگلیسی: Illustration for children

تعداد واحد		
تعداد واحد نظری: ۱	تعداد واحد عملی: ۱	جمع کل واحد: ۲
تعداد ساعت: ۱۶	تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ۴۸
نوع درس		
جبرانی ☐	تخصصی الزامی ☒	تخصصی اختیاری ☐
دروس پیش نیاز: ندارد		
دروس هم نیاز: ندارد		
روش ارزیابی		
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ بلی ☐ خیر ☒	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ بلی ☐ خیر ☒	آیا پروژه عملی دارد؟ بلی ☒ خیر ☐
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ بلی ☐ خیر ☒		
روش تدریس		
هدف: آشنایی با دنیای کودکان و تصویرهای متناسب با سلیقه آنها در زمینه‌های آموزشی و علمی یا داستانی، فانتزی و تخیلی به منظور سرگرمی کاربرد تصویرسازی برای مخاطب کودک از مهمترین موارد استفاده در حرفه تصویرسازی است. بازار گسترده کتاب و محصولات فرهنگی برای کودکان این زمینه کاری را برای بسیاری از تصویرگران جذاب کرده است و امکان کار تمام وقت را به آنها می‌دهد. استقبال خانواده‌ها برای از خرید محصولات و کتاب‌های کودکانه، فروش این محصولات را در روزگار کنونی تضمین کرده است و بنابراین سرمایه‌گذاری در این حوزه با استقبال انجام می‌شود. با توجه به این که کودکان نیازهای گوناگونی نظیر سرگرمی، یادگیری و پرورش خلاقیت و ذوق هنری دارند بنابراین تصویرسازی برای این گروه سنی می‌تواند دارای عملکردهای مختلفی باشد و گرایش‌های متنوعی داشته باشد. گرایش‌های تصویرسازی علمی، تصویرسازی آموزشی، تصویرسازی داستانی، تصویرسازی تبلیغاتی، تصویرسازی برای بسته بندی محصولات مربوط به کودکان، طراحی اسباب بازی، طراحی پارچه برای لباس‌های کودکانه و ... مواردی است که فضای کاری وسیعی در اختیار تصویرگران کودک قرار داده است. تولید کتاب کودکان به عنوان وسیله سرگرمی انگیزه‌های خلاقانه بسیاری از تصویرگران را تحریک می‌کند تا از چارچوب‌های سنتی کتاب فراتر رفته و با روش‌های پیچیده تر تولید کتاب، کیفیت‌های شبیه به اسباب بازی را به کتاب می‌افزایند. بنابراین طیف وسیعی از تولید کتاب‌های واشو (پاپ-آپ)، سه بعدی و برجسته با اجزاء متحرک و بخش‌های قابل دستکاری که به کودکان امکان تعامل بیشتر را می‌دهد جای نوآوری‌های بیشتری را به دانشجویان تصویرسازی می‌دهد. این نکته هم با توجه به زمان و اقتضائات کلاس در نیمسال مربوطه توسط استاد درس می‌تواند هدایت شود تا جزء پروژه‌های این واحد درسی قرار گیرد. این درس از تلفیق دو واحد درسی «تصویرسازی کتاب‌های کودکان و نوجوانان ۱ و ۲» شکل گرفته است و به علاوه توجه به کتابسازی و تصویرسازی برای کودکان به بازار وسیع تر محصولات کودکانه که از تصویرسازی بهرمند هستند توجه شده است.		
منابع پیشنهادی		
نام منبع	سال نشر	نویسنده
	مترجم	ناشر

۱	تصویرگری کتاب کودک (خلق تصویر برای کودک)	۱۳۸۷	سالزبری، مارتین	شقایق قندهاری	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
۲	تصویرگری کتاب کودک	۱۳۹۱	بنی اسدی، محمد علی		کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
۳	مقدمه ای بر مصور سازی برای کودکان	۱۳۶۷	ابراهیمی، نادر		آگاه
۴	کودک و تصویر: جستارهایی در تصویرگری کتاب‌های کودکان و نوجوانان؛ ج ۲	۱۳۸۹	اکرمی، جمال الدین		سروش
۵	کودک و تصویر	۱۳۸۳	اکرمی، جمال الدین		سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، انتشارات مدرسه برهان
۶	آموزش نقاشی برای خردسالان ۳ تا ۵ ساله	۱۳۷۳	بلاند، جین کوپر	مرضیه قره داغی	نشر دنیای نو
۷	مقدمه ای بر روانشناسی نقاشی کودکان	۱۳۸۹	گلین توماس، آنجله. م.ج سیلک	محمدتقی فرامری	نشر دنیای نو
۸	نقاشی کودکان و مفاهیم آن	۱۳۷۹	فراری، اولیو ریو	عبدالرضا صرافان	نشر دستان
۹	نقاشی برای دانش آموزان دبستانی	۱۳۷۱	واکو ویاک، فرانک	مرضیه قره داغی	نشر بهار
۱۰	Illustrating Children's book: Creating pictures for publication	2004	Salsbury, Martin		Quarto
۱۱	Children's Picturebooks: The Art of Visual Storytelling	2012	Salisbury, Martin, Morag Styles		Laurence King
۱۲	Words about Pictures: The Narrative Art of Children's Picture Books	1988	Nodelman, Perry		Athens, GA: The University of Georgia Press
۱۳	Engaging the eye generation : visual literacy strategies for the K-5 classroom	2009	Riddle, Johanna		Stenhouse Publishers
۱۴	Theory of Mind: How Children Understand Others' Thoughts and Feelings	2009	Doherty, Martin J.		Psychology Press
۱۵	Children and Their Art: Methods for the Elementary School, 8 Edition	2007	Hurwitz, Al & Michael Day		Thomson Wadsworth
۱۶	Teaching Primary Art and Design	2009	Key, Paul, Jayne Stillma		LearningMatters Ltd
۱۷	Arts Activities for Children and Young People in Need: Helping Children to Develop Mindfulness, Spiritual	2010	Coholic, Diana		Jessica Kingsley Publishers

				Awareness and Self-Esteem	
Society of Children's Book Writers and Illustrators		Turrisi, Kim	2022	SCBWI the Book: Essential Guide to Publishing for Children	۱۸
Writers Digest Books		Withrow, Steven and Lesley B. Withrow	2009	Illustrating Children's Picture Books	۱۹
American Library Association		Lacy, Lyn Ellen	1986	Art and Design in Children's Picture Books: An Analysis of Caldecott Award-winning Books	۲۰
Library research Associates		Gates, Frieda	1986	How to Write, Illustrate and Design Children's Books	۲۱
Bright Ring Publishers		Kohl, MaryAnn	2003	Storybook Art: Hands-on Art for Children in the Styles of 100 Great picture Book Illustrators	۲۲

شماره درس: ۱۲ نام درس: تصویرسازی برای مخاطب نوجوان و جوان

نام انگلیسی: Illustration for teenagers and young adults

تعداد واحد		
تعداد واحد نظری: ۱	تعداد واحد عملی: ۱	جمع کل واحد: ۲
تعداد ساعت: ۱۶	تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ۴۸
نوع درس		
☐ جبرانی ☒ تخصصی الزامی ☐ تخصصی اختیاری		
دروس پیش نیاز: ندارد		
دروس هم نیاز: ندارد		
روش ارزیابی		
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پروژه عملی دارد؟
بلی ☐ خیر ☒	بلی ☐ خیر ☒	بلی ☒ خیر ☐
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ بلی ☐ خیر ☒		
روش تدریس		
هدف: آشنایی با کمیک، طنز، تصویرسازی های متناسب با سلیقه گروه نوجوان و جوان با عملکرد آموزشی، فرهنگی یا سرگرمی با آنکه در نظام آموزشی مربوط به نوجوانان و جوانان، تصویر نقش کمرنگی دارد و نوشته بار اصلی آموزش های رسمی را بر عهده گیرد اما بسیاری از موضوعات مورد توجه نوجوانان و جوانان نظیر انیمیشن ها، طراحی بر روی تی شرت ها، طراحی جلد آلبوم های موسیقی، طراحی جلد و صفحات داخلی مجلات جوان پسند، رمان های گرافیکی، طراحی شخصیت و کانسپت بازی های دیجیتالی، کتاب های آموزشی غیر رسمی، خودآموزها در زمینه های مختلف شامل تصاویر با کیفیت و جذاب هستند که بسیاری از آنها به کمک تصویرسازی های حرفه ای تولید شده اند. تصویرسازی با موضوعات پرهیجان و ماجراجویانه از استقبال بسیار زیادی برخوردار است و مثال در صنعت تولید کمیک و مانگا (گونه ژاپنی از کمیک استریپ) چرخش اقتصادی بالایی به همراه دارد. این جریان آنقدر قدرتمند است که صنعت سینما با توجه به اقبال زیاد این داستان ها، فیلم های اقتباسی متعددی ساخته است که عموماً پرفروش نیز هستند. ویژگی های تصاویر برای این گروه سنی عموماً گرایش به نوگرایی و گریز از چارچوب قواعد متعارف دارد بنابراین می تواند از روحیه ای سرکش و تا حدی نامانوس برخوردار باشد. کاریکاتور، طنز و هزل یکی از جلوه های بیرونی این روحیه است همچنین اغراق های ابرقهرمانانه وجه دیگری از این قلیان روحی است بنابراین در این درس تا حدی باید این دنیای غیر کلیشه ای مورد مطالعه قرار گیرد و متناسب با یکی از موضوعات مورد توجه این گروه سنی، پروژه هایی در قالب کار کلاسی تعریف و اجرا گردد. مشابه این درس در طرح درس قبلی همان «تصویرسازی کتابهای کودکان و نوجوانان» است که به نظر می رسد بخش نوجوانان کمتر مورد توجه قرار می گرفت و با توجه به گسترش صنعت بازی های دیجیتال و سرگرمی های مورد توجه قشر زیر ۲۰ سال باید درسی به صورت اختصاصی به این گروه بپردازد. به علاوه که عملکردهای آموزشی و فرهنگی برای این گروه مخاطب هم در این واحد درسی باید مورد بررسی قرار گیرد.		

منابع پیشنهادی					
نام منبع	سال نشر	نویسنده	مترجم	ناشر	
۱ قصه‌گویی تصویری و روایت بصری	۱۳۸۴	آیزنر، ویل	آرش جلال منش و بهمن شریفی	بنیاد سینمایی فارابی	
۲ طراحی شخصیت‌های کارتونی (مانگا)	۱۳۸۴	هارت، کریستوفر	هادی مهرابی	فرهنگسرای میردشتی	
۳ Narrative Pleasures in Young Adult Novels, Films, and Video Games	2011	Mackey, Margaret		PALGRAVE MACMILLAN	
۴ Making Comics	2006	Scott McCloud		Harpercollins	
۵ Reading Comics: How Graphic Novels Work and What they mean	2007	Wolk, Douglas		Da Capo	
۶ This book contains graphic language: Comics as literature	2007	Versaci, Rocco		Continuum	
۷ From Comic Strips to Graphic Novels: Contributions to the Theory and History of Graphic Narrative	2013	Stein, Daniel		Walter de Gruyter GmbH	
۸ Basics Illustration: Sequential Images	2008	Wigan, Mark		AVA	
۹ Theory of Comics & Sequential Art; 19th edition	2000	Eisner, Will		Poorhouse	
۱۰ The Comics Grid	2012	Priego, Ernesto		Journal of Comics Scholarship Year One	
۱۱ Superportraits: Caricatures and Recognition	1996	Rhodes, Gillian		Psychology Press	
۱۲ Manga: an anthology of global and cultural perspectives	2010	Woods, Johnson, Toni		Bloomsbury Academic_Continuum	
۱۳ How to Draw Manga: Making Anime, Vol.26	2004	Voyogi Animation Gakuin & AIC		Graphic-sha Publishing	
۱۴ How to Draw Anime and Game Characters: Basic for beginners and beyond	2001	Tadashi Ozawa		Graphic-sha Publishing	
۱۵ Writing and Illustrating the Graphic Novel	2011	Cooney, Daniel		Quarto	
۱۶ Creating Comics from Start to Finish	2011	Scalera, Buddy		F+W Media	
۱۷ Your Life in comics: 100 things for guys to write and draw	2010	Zimmerman, Bill		Free Spirit	

شماره درس: ۱۳ نام درس: تصویرسازی برای مخاطب عام (بزرگسال)

نام انگلیسی: Illustration for the public (adults)

تعداد واحد		
تعداد واحد نظری: ۱	تعداد واحد عملی: ۱	جمع کل واحد: ۲
تعداد ساعت: ۱۶	تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ۴۸
نوع درس		
☐ جبرانی ☒ تخصصی الزامی ☐ تخصصی اختیاری		
دروس پیش نیاز: ۱۲		
دروس هم نیاز: ندارد		
روش ارزیابی		
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پروژه عملی دارد؟
بلی ☐ خیر ☒	بلی ☐ خیر ☒	بلی ☒ خیر ☐
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ بلی ☐ خیر ☒		
روش تدریس		
هدف: بررسی ویژگی‌های مختلف تصویرسازی برای مخاطب بزرگسال در قالب‌های: اطلاع‌رسانی، تبلیغات، نشریات، فرهنگی (مناسبت‌های ملی، مذهبی، رویدادهای اجتماعی و هنری) تصویرسازی برای بزرگسالان مانند گروه‌های سنی دیگر می‌تواند شامل گرایش‌های مختلف باشد و در آموزش آن هم می‌توان به توضیح اجمالی درباره گرایش‌های مختلف تصویرسازی برای مخاطب عام و به ویژه بزرگسال اشاره کرد. تصویرسازی‌ها می‌توانند با اهداف زیر مورد استفاده قرار گیرند: ۱- بازنمایی و توصیف: که برای ارجاع به موضوعی خاص و آشنایی بیشتر با آن ارائه می‌شود. تصویرسازی برای دایره المعارف‌ها، فرهنگ‌های لغت، کتاب‌های علمی مثل کتاب‌های گیاهشناسی، کتاب‌های پزشکی مثل تشریح و کالبدشناسی بدن، طرز استفاده از وسایل و ابزار مثل راهنمای استفاده از خودرو و تعمیرات مربوط به آن که فقط به موضوع اصلی اشاره دارد و نوعی از بی‌طرفی و احساس بی‌واسطگی در مواجهه با موضوع اتخاذ می‌کند که از ویژگی‌های بارز این رویکرد است. ۲- بیانگر اهداف فرستنده پیام: که معرف خواست و ویژگی‌های عامل تولید پیام است و می‌خواهد گیرنده پیام به وضعیت فرستنده توجه داشته باشد. در این گونه از تصویرسازی‌ها به هویت و ویژگی‌های بارز و منحصر به فردی اشاره می‌شود که قرار است در بین فرستنده‌های مشابه نوعی امتیاز و برتری را به فرستنده اصلی بدهد و گیرنده را مجاب به اقتدار فرستنده نماید. در حوزه سیاست و حکومت پروپاگندا مبنی بر مشروعیت و قدرت؛ در حوزه تجارت و صنعت، بسیاری از تبلیغات اشیاء لوکس و گرانیقیمت، تصویرسازی تبلیغاتی برای محصولات با تکنولوژی سطح بالا و پیشرفته مثل کامپیوتر و وسایل جانبی آن از این رویکرد استفاده می‌کنند. محصولات خوراکی گرانیقیمت مثل زعفران، قهوه و چای هم از همین ویژگی برای بیانشان استفاده می‌شود.		

۳- تاثیرگذاری عاطفی بر گیرنده پیام: که در ایجاد نوعی احساس یا فکر در بیننده تمرکز دارد و می‌خواهد تغییراتی در بیننده ایجاد کند تا همسو با هدف مورد نظر پیام باشد. ایجاد احساسات مثبت مثل تشویق به شرکت در رویدادهای تفریحی و تفننی، جشنواره‌ها و تورهای جهانگردی، تنقلات و خوراکی‌های کم ارزش، موضوعات شاد و طنز مثل فیلم‌های کمدی از این رویکرد استفاده می‌کنند. در مقابل، ایجاد احساسات منفی مثل تخریب محیط زیست، نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی، حکومت‌ها و سیاست‌های غیر انسانی، موضوعات تلخ و تراژیک از رویکردهای دیگری این گرایش می‌باشد.

۴- حفظ و تضمین شکل‌گیری ارتباط: که اهمیت اصلی در جلب توجه و حفظ ارتباط بیننده با فرستنده را دارد و وظیفه آن بیشتر غلبه بر اختلالات محیطی است که نوعی عامل مزاحم در برابر شکل‌گیری یک ارتباط است. ایجاد کنتراست و تضاد با استفاده از عناصر غیر معمول، شکستن قراردادهای رایج و استفاده از عوامل نوظهور، کاربرد رسانه‌های خاص، استفاده از عنصر تاکید و شوکه‌کنندگی‌های وابسته به حواس انسانی مثل نورها و رنگ‌های تند، تکنیک‌های اپتیکال (آپ-آرت)، استفاده از ابعاد غیر معمول از مواردی است که در این رویکرد استفاده می‌شود.

۵- تاکید بر خود پیام فارغ از گیرنده یا فرستنده پیام: که بیشتر برای رسیدن به نوآوری و زیبایی در پیام تولید شده در این ارتباط است. در این نوع تصویرسازی شفاف و شور ناشی از کشف روابط غیر ملموس و احساس لذت زیبایی شناختی غلبه بیشتری بر گرایش‌های دیگر تصویرسازی دارد. آثاری از تصویرسازی که کیفیت‌های دیرفهم و پیچیده دارند و یا از سبک و سیاق آثار هنری در حوزه هنرهای زیبا استفاده می‌کنند از مثال‌هایی هستند که در این رویکرد بیشتر استفاده می‌شوند. بسیاری از تصویرسازی‌ها برای رویدادهای هنری و ادبی فاخر و والا، یا مفاهیم و ارزش‌های انسانی والا که معمولاً مخاطبان خاص هم دارد در این محدوده محسوب می‌شوند.

۶- عاملی برای این که در رمزگشایی پیام دیگری، راهنمای ذهن گیرنده باشد: برای موضوعاتی که می‌تواند از چند منظر با آن برخورد کرد (مثل تیتراهای مقالات) مفاهیم چند پهلو مثل دموکراسی یا حقوق بشر، تصویرسازی‌ها حکم تثبیت یکی از موقعیت‌ها به عنوان موقعیت مورد نظر تولید کننده پیام را دارد. در صورتی که تصویرسازی فاخر و مبتنی بر قراردادهای دارای ارزش در جامعه باشند، ذهن بیننده را به استفاده از رمزگان مثبت برای رمزگشایی محتوای پیام ترغیب می‌کنند و در حالت معکوس آن، تثبیت کننده معناهای منفی و بدبینانه یا طعنه آمیز است که ذهن بیننده را به این سمت و سو هدایت می‌کند.

منابع پیشنهادی

نام منبع	سال نشر	نویسنده	مترجم	ناشر
۱ The Functional Art: An Introduction to Information graphics and visualization	2013	Cairo, Alberto		New Rider
۲ Illustration: A Theoretical & Contextual Perspective	2007	Male, Alan		AVA
۳ The Fundamentals of Illustration	2005	Zeegan, Lawrence		AVA
۴ Cool Infographics: Effective Communication with Data Visualization and Design	2013	Krum, Randy		Wiley

شماره درس: ۱۴ نام درس: طرح عملی جامع
نام انگلیسی: Comprehensive practical plan

تعداد واحد		
تعداد واحد نظری: ۰ تعداد ساعت: ۰	تعداد واحد عملی: ۲ تعداد ساعت: ۶۴	جمع کل واحد: ۲ تعداد ساعت: ۶۴
نوع درس		
☐ جبرانی ☒ تخصصی الزامی ☐ تخصصی اختیاری		
دروس پیش‌نیاز: دروس پایه		
دروس هم‌نیاز: ندارد		
روش ارزیابی		
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ ☐ بلی ☒ خیر	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ ☐ بلی ☒ خیر	آیا پروژه عملی دارد؟ ☐ خیر ☒ بلی
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ ☐ بلی ☒ خیر		
روش تدریس		
هدف: کارگاه فرآیند تصویرگری و مواجهه با بازار کار: آشنایی با مراحل خلق اثر از ایده تا اجرای نهایی و بازتولید، تهیه پرتفلیو و روش‌های ارتباط موثر با سفارش‌دهنده، ملاقات با تصویرگران حرفه‌ای. معرفی حرفه تصویرسازی در بیشتر کتاب‌های تخصصی، به بخش مهمی در انتهای کتاب منتهی می‌شود که آمادگی هنرمند برای ورود به بازار حرفه‌ای را تشریح می‌کند و روش ارائه آثار و صورتحساب برای مشتری و مسائل مربوطه را توضیح می‌دهد. در این بخش عموماً تأکید بر نحوه ارائه آثار به صورت تاثیرگذار (پرتفلیو) و شیوه برخورد با سفارش‌دهنده، قیمت گذاری روی اثر و نحوه تنظیم قرار داد برای تحویل اثر به سفارش‌دهنده وجود دارد. در این سرفصل دروس تصویرسازی این آخرین واحد آموزشی برای آماده سازی دانشجویان برای رویارویی با شرایط حرفه‌ای بازار کار تشریح می‌گردد. در صورت امکان از تصویرگران مجرب و حرفه‌ای که سابقه کار با ناشران مختلف دارند دعوت به عمل آید تا طی دو یا سه جلسه درسی، تجربه شخصی خود را در ارتباط با مشتری و تعامل موثر با وی در جهت ارائه آثار و تکمیل پروژه و میزان تعیین قیمت برای اثر و نحوه پرداخت هزینه ها در اختیار دانشجویان قرار دهد. در طرح درس قبلی به آمادگی لازم دانشجویان به بازار حرفه‌ای تصویرگری توجه نشده است و با توجه به تشویق دانشجویان به استفاده از تخصص دانشگاهی برای شروع کسب و کار این واحد درسی می‌تواند برای دانشجویان راهگشا باشد.		

منابع پیشنهادی					
ناشر	مترجم	نویسنده	سال نشر	نام منبع	
Allworth Communications		Heller, Steven Marshall Arisman	2004	Inside the business of illustration	۱
Allworth Communications		Crawford, Tad	2004	Business and Legal Forms for Illustrators; 3rd edition	۲
F+W Media & HOW Books		Roman, John	2014	50 Markets of Illustration: A Showcase of Contemporary Illustrators	۳
Laurence King Publishing		Rees, Darrel	2012	How to Be an Illustrator, Second Edition	۴
Poison Pixie		Scratchmann, Max	2009	(), Illustration 101: Streetwise tactics for surviving as a freelance illustrator	۵
Abilities Books		Lee, Betsy B	2000	A Basic Guide to Writing, Selling, and Promoting Children's Books	۶
W.W. Norton		Lee, Marshall	2004	Bookmaking: Editing, Design, Production, 3rd edition	۷
Alpha Books		Underdown, Harold D	2008	Complete Idiot's Guide to Publishing Children's Books, 3rd edition	۸
penguin		—	2007	Graphic Artists Guild Handbook: Pricing and Ethical Guide	۹

شماره درس: ۱۵ نام درس: پایان نامه

نام انگلیسی: Dissertation

تعداد واحد		
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:	جمع کل واحد: ۶
تعداد ساعت:	تعداد ساعت:	تعداد ساعت:
نوع درس		
☐ جبرانی ☒ تخصصی الزامی ☐ تخصصی اختیاری		
دروس پیش نیاز: همه واحدها		
دروس هم نیاز: ندارد		
روش ارزیابی		
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پروژه عملی دارد؟
☐ بلی ☐ خیر	☐ بلی ☐ خیر	☒ بلی ☐ خیر
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ ☐ بلی ☒ خیر		
روش تدریس		
هدف: سنجش آگاهی و توانایی هنری دانشجو در قالب پایان نامه نظری و پروژه عملی دانشجویان در آغاز نیمسال سوم تحصیل خود، با توجه به علاقه شان به یکی از حوزه های تصویرسازی می توانند پروپوزال نهایی خود را آماده کرده و بعد از تایید موضوع نظری و پروژه عملی در گروه مربوطه، نسبت به تکمیل تحقیقات و انجام کارهای لازم برای پروژه خود اقدام نمایند. نتیجه کارهای انجام شده در روز دفاع از پایان نامه توسط داوران مورد تایید گروه ارزیابی خواهد شد.		

شماره درس: ۱۶ نام درس: طراحی شخصیت در تصویرسازی

نام انگلیسی: Character design in illustration

تعداد واحد		
تعداد واحد نظری: ۱	تعداد واحد عملی: ۱	جمع کل واحد: ۲
تعداد ساعت: ۱۶	تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ۴۸
نوع درس		
☐ جبرانی ☐ تخصصی الزامی ☒ تخصصی اختیاری		
دروس پیش نیاز: ندارد		
دروس هم نیاز: ندارد		
روش ارزیابی		
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پروژه عملی دارد؟
بلی ☐ خیر ☒	بلی ☐ خیر ☒	بلی ☒ خیر ☐
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ بلی ☐ خیر ☒		
روش تدریس		
هدف: شناخت ویژگی‌های درونی و بیرونی شخصیت و سبک‌های مختلف بصری در طراحی چهره طراحی شخصیت در تصویرسازی یکی از ارکان مهم این هنر در کنار طراحی فضا است و در بسیاری از زیرشاخه‌های تصویرسازی نقش بسیار تعیین کننده‌ای دارد. عوامل بسیار زیادی در طراحی شخصیت نقش اثرگذاری دارند شامل: سن، جنسیت، نژاد، طبقه اجتماعی، شغل و روحیات فرد. شناخت تصویرگر هم از ویژگی‌های درونی و هم بیرونی شخصیت از الزامات آن می‌باشد. تسلط به آناتومی، حجم‌ها و فرم‌های چهره آدمی گام اول است. شناخت تاثیر ویژگی‌های روانی و روحی فرد در صورت و اندام او گام بعدی است. تسلط به شیوه‌های دفرماسیون و دخل و تصرف در طراحی چهره کمک بزرگی در رسیدن به شخصیت پردازی مناسب است. همچنین شناخت سبک‌های مختلف بصری در طراحی چهره نقش مهمی در موفقیت تصویرگر دارد. زبان بدن و حالت‌های چهره عامل مهم دیگری در شخصیت پردازی است. آگاهی تصویرگر از طراحی لباس و پوشش اقوام مختلف، شناخت او از هنر گریم و کاریکاتور کمک شایانی به ارتقاء او در این امر خواهد نمود. شخصیت پردازی برای حیوانات و اشیاء، زیرشاخه دیگری از این هنر است. طراحی موجودات تخیلی و افسانه‌ای گرایش دیگر این هنر است که متناسب با متن قابل استفاده است. طراحی شخصیت نه تنها در متون داستانی و برای کودکان و نوجوانان کاربرد دارد بلکه در رویکردهای گوناگون تصویرسازی نظیر تصویرسازی تبلیغاتی و مطبوعاتی نیز عملکرد خاص خود را دارد. طراحی چهره را از مسیرهای گوناگون می‌توان تجربه نمود از دخل و تصرف در یک چهره واقعی تا کار با اشکال پایه و هندسی و یا شخصیت پردازی با اشیاء و حتی لکه‌های اتفاقی و حتی طراحی شخصیت با حروف و اعداد.		

منابع پیشنهادی					
نام منبع	سال نشر	نویسنده	مترجم	ناشر	
۱ پیکر انسان در هنر اسلامی؛ میراث گذشته و تحولات پس از اسلام	۱۳۹۴	بئر، ایوا	بهنام صدری	ترجمه و نشر آثار هنری «متن» و فرهنگستان هنر	
۲ داستان و شخصیت‌پردازی در داستان	۱۳۸۱	عبداللهیان، حمید		مجله‌ی دانشکده‌ی ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران	
۳ شخصیت‌پردازی در شاهنامه	۱۳۸۷	مهرکی، ایرج و کمارج، مهسا		فصلنامه‌ی هنر ۷۷	
۴ Better Game Characters by Design, a Psychological Approach, San Francisco	2006	K, Isbister		Elsevier Inc	
۵ Psychology in character design Creation of a Character	2017	Nieminen, Marika		South-Eastern Finland University of Applied Sciences	
۶ Character Design: Learn the Art of Cartooning Step by Step	2011	Cohen, Sherm		Walter Faster Publication	
۷ Creative Character Design	2011	Tillman, Bryan		Focal Press	
۸ Cartoon Cool:How to Draw New Retro-Style Characters	2005	Hart, Christopher		Watson-Guptill Publications	
۹ Drawing Cutting Edge Anatomy: The Ultimate Guide For Comic Book Artists	2004	Hart, Christopher		Watson-Guptill Publications	
۱۰ Drawing Cutting Edge Comics	2001	Hart, Christopher		Watson-Guptill Publications	
۱۱ Drawing on Funny Side of the Brain	1998	Hart, Christopher		Watson-Guptill Publications	
۱۲ DragonArt Fantasy Characters: How to draw fantastic beings and incredible creatures	2007	Peffer, Jessica		F+W Publications	
۱۳ DragonArt How to Draw Fantastic Dragons and Fantasy Creatures	2005	Peffer, Jessica		F+W Publications	

شماره درس: ۱۷ نام درس: طراحی کمیک استریپ

نام انگلیسی: Comic strip design

تعداد واحد		
تعداد واحد نظری: ۱	تعداد واحد عملی: ۱	جمع کل واحد: ۲
تعداد ساعت: ۱۶	تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ۴۸
نوع درس		
جبرانی ☐ پ تخصصی الزامی ☐ تخصصی اختیاری ☒		
دروس پیش‌نیاز: ندارد		
دروس هم‌نیاز: ندارد		
روش ارزیابی		
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ بلی ☐ خیر ☐	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ بلی ☒ خیر ☐	آیا پروژه عملی دارد؟ بلی ☒ خیر ☐
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ بلی ☐ خیر ☒		
روش تدریس		
هدف: طراحی کارتونى دنباله‌دار، بیان داستان یا لطیفه‌ای در قالب تصویر. کمیک بوک‌ها، کتاب‌ها یا مجلاتی هستند که داستان خود را به وسیله تصاویر متعدد دنباله‌دار روایت می‌کنند. کمیک‌ها از پرفروش‌ترین نشریات دنیا هستند و سابقه بسیار طولانی به ویژه در امریکا و اروپا و سپس ژاپن دارند. تکیه بیش از حد بر تصویر، استفاده آن را برای مخاطب بسیار آسان و سریع نموده و طیف مخاطبان پر شماری در سراسر دنیا دارند داستان‌های معروفی چون آستریکس و اوبلیکس، بت من اسپایدر منت و ... از معروفترین آن‌ها هستند. که بعدها فیلم‌های آنها ساخته شده است. مزیت آنها گروه مخاطبان گسترده است از خرد سالان تا کهنسالان. عدم نیاز جدی به متن داشتن سواد یا زبان خاص را بی‌نیاز می‌کند. این هنری است میانه تصویرگری و انیمیشن. طراح کمیک هم باید آناتومی و پرسپکتیو بشناسد هم از دانش سینمایی و دکوپاژ و پلان‌بندی بهره برده باشد که بتواند یک داستان را کارگردانی و روایت تصویری بنماید. تسلط به این هنر دانشجویان را توانا می‌کند که در پروژه‌های انیمیشن و سینمایی به عنوان طراح استوری بورد بتوانند فعالیت نمایند. اگر چه این هنر در ایران بسیار ضعیف و کمتر شناخته شده و حتی با ممنوعیت‌هایی هم مواجه است؛ اما فضای بکر و بازار دست‌نخورده گسترده‌ای پیش روی آن وجود دارد که کسانی که در آن مهارت لازم را کسب نمایند می‌توانند داستان‌های پرهیجان ایرانی سنتی و معاصر نظیر داستان‌های شاهنامه یا وقایع دفاع مقدس را با زبان جذاب امروزی برای نوجوانان به ویژه ارائه نمایند.		
منابع پیشنهادی		
نام منبع	سال نشر	نویسنده
چگونه کمیک‌استریپ بسازیم؟	۱۳۹۰	بایرن، جان
تاریخچه تحلیلی کمیک استریپ	۱۳۸۸	ترابی‌مهربانی، مهدی
ناشر	مترجم	
خانه هنرمندان	شبثم سمیعیان	
مرکز مطالعات و تولیدات فیلم		

انیمیشن حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی، تهران: شرکت انتشارات سوره مهر					
روزنه		حسین پور، بزرگمهر	۱۳۸۹	کاریکاتور، کارتون، کمیک استریپ	۳
سنجش و دانش		حقیقی، مریم	۱۳۹۵	بررسی نقش طراحی دیجیتال کامپیوتری در تحول آثار کمیک استریپ	۴
7th EAI International Conference, ArtsIT 2018, and 3rd EAI International Conference, DLI 2018, ICTCC, Braga, Portugal		Brooks, Anthony L. & Eva Brooks & Cristina Sylla	2018	Interactivity, Game Creation, Design, Learning, and Innovation	۵
Independently Published		COMICS	2020	Blank Comic Book Pages for Kid's Journal: Blank Comic Book for Creative	۶
Image Comics		Rucka, Greg & Neal Bailey	2017	Lazarus, Image Comics	۷
Bloomsbury Publishing		COHN, NEIL	2013	The Visual Language of Comics: Introduction to the Structure and Cognition of Sequential Images	۸
Harper		McCloud, Scott	2006	Making Comics	۹
Harper		McCloud, Scott	1993	Understanding Comics: The Invisible Art	۱۰
AVA Publishing		Wigan, Mark	2008	Basics Illustration: Sequential Images	۱۱
Poorhouse		Eisner, Will	2000	Theory of Comics & Sequential Art, 19 th edition	۱۲
Wiley		Hills, Doug and Michael Rhodes	2008	For Studio Manga Dummies	۱۳
Chrishart Books		Hart, Christopher	2008	Manga Mania Shonen: Drawing Action-style Japanese Comics	۱۴
Graphic-Sha Publishing		Yamakami, Katsuya	2002	How to Draw Manga: Mech. Drawing	۱۵
Graphic-Sha Publishing		Ozawa, Tadashi	2000	How to Draw Manga: Colorful Costumes	۱۶

درس: ۱۸ نام درس: تصویرسازی در رسانه‌های نوین
 نام انگلیسی: The illustration in modern media

تعداد واحد		
تعداد واحد نظری: ۱	تعداد واحد عملی: ۱	جمع کل واحد: ۲
تعداد ساعت: ۱۶	تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ۴۸
نوع درس		
جبرانی ☐	تخصصی الزامی ☐	تخصصی اختیاری ☒
دروس پیش‌نیاز: ندارد		
دروس هم‌نیاز: ۹		
روش ارزیابی		
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ بلی ☐ خیر ☒	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ بلی ☐ خیر ☒	آیا پروژه عملی دارد؟ بلی ☒ خیر ☐
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ بلی ☐ خیر ☒		
روش تدریس		
هدف: بررسی ظرفیت رسانه‌های غیر چاپی برای افزودن ویژگی‌های جدید مثل حرکت در تصویرسازی، مباحث واقعیت افزوده، موشن گرافیک و موشن کمیک. تصویرگران موفق که دارای جسارت، آینده نگری و پذیرش شرایط جدید هستند از امکانات و تکنولوژی جدید مشتاقانه استفاده می‌کنند چرا که از ویژگی‌هایی نظیر سرعت، صرفه اقتصادی و سهولت در انتشار برخوردار است. همین عوامل باعث می‌شود به مرور شیوه‌های سنتی در حاشیه قرار گیرند و در آینده سهم اندکی در تولید تصاویر داشته باشند. وسایل ارتباطی پرکاربرد مثل تبلت ها و گوشی‌های تلفن هوشمند عرصه جدیدی برای تصویرسازی فراهم کرده است که باید از ظرفیت آنها به درستی استفاده کرد. آشنایی با نرم افزارهای این وسایل ارتباطی و شیوه‌های تولید تصویر که سازگاری زیادی با این نرم افزارها دارند از نکاتی است که می‌توان به دانشجویان آموخت و جسارت و اشتیاق آنها را در استفاده از این امکانات پرورش داد. به نظر می‌رسد آینده متعلق به رسانه‌های الکترونیکی خواهد بود و رسانه‌های چاپی به دلیل محدودیت‌های خود نقش محوری اطلاع‌رسانی را از دست بدهند. بسیاری از روزنامه ها و مجلات در آینده به صورت کاغذی منتشر نخواهند شد بنابراین متخصصانی که صرفاً بر مهارت‌های چاپ مشغول به فعالیت هستند جای خود را به گروه جدیدی می‌دهند که تخصص در رسانه‌های نوین دارند. در این تغییر و تحول، تصویرسازی از امکانات حرکت و سه بعدی بودن بیشتر استفاده خواهد کرد و کیفیت‌های تازه ای به آن اضافه خواهد شد همان گونه که اکنون مباحث واقعیت افزوده، موشن گرافیک و موشن کمیک در حال گسترش هستند و افرادی با تخصص‌های تازه به جمع تصویرگران اضافه شده‌اند. با این که تدریس درس فوق مشکل به نظر می‌رسد و تعداد استادان آشنا به مباحث مورد نظر که مایل باشند دانش روز خود را در اختیار دانشجویان قرار بدهند اندک هستند ولی وجود چنین درسی زمینه پیشرفت در بازار کار آینده را برای فارغ التحصیلان محیا می‌کند.		

منابع پیشنهادی					
ناشر	مترجم	نویسنده	سال نشر	نام منبع	
AVA		Studio 7.5 (Firm)	2005	Designing for small screens: mobile phones, smart phones, PDAs, pocket PCs, navigation systems, MP3 players, game consoles	۱
Thomson Course Technology PTR		Pardew, Les	2005	Beginning Illustration and Storyboarding for Games	۲
Bloomsbury Academic		Gillam Robyn, Jeffrey Jacobson, Nicholas Reeves	2015	The Egyptian Oracle Project: Ancient Ceremony in Augmented Reality	۳
A K Peters Ltd		Bimber, Oliver, Ramesh Raskar	2005	Spatial augmented reality: merging real and virtual worlds	۴
PUBLIE PAR		Bernard, Yves	2008	Holy Fire: Art of the Digital Age	۵
The MIT Press		Grau, Oliver	2003	Virtual Art From Illusion to Immers	۶
PALGRAVE MACMILLAN		Vacche, Angela Dalle	2012	Film, Art, New Media: Museum Without Walls?	۷
Lulu.com		Jansson, Mathias	2014	Everything I Shoot Is Art	۸
Institute of Network Cultures		Patrick Lichty	2013	Variant Analyses: Interrogations of New Media Art and Culture	۹
WileyVCH		Bodrogi, Peter & Tran Quoc Khanh	2012	Illumination, Color and Imaging	۱۰
Bloomsbury Academic		TAYLOR, GRANT D.	2014	When the Machine Made Art: The Troubled History of Computer Art	۱۱

شماره درس: ۱۹ نام درس: سبک‌شناسی تصویرگری معاصر و سیر تحول آن
نام انگلیسی: Contemporary illustration stylistics and its evolution

تعداد واحد		
تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ۰	جمع کل واحد: ۲
تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ۰	تعداد ساعت: ۳۲
نوع درس		
☐ جبرانی ☐ تخصصی الزامی ☒ تخصصی اختیاری		
دروس پیش‌نیاز: ندارد		
دروس هم‌نیاز: ندارد		
روش ارزیابی		
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پروژه عملی دارد؟
بلی ☒ خیر ☐	بلی ☒ خیر ☐	بلی ☐ خیر ☒
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ بلی ☐ خیر ☒		
روش تدریس		
هدف: آشنایی توأمان با تاریخچه تصویرسازی به علاوه دسته‌بندی مکاتب تصویرگری برای تشریح ویژگی‌های هر دوره سبک‌شناسی در هنرهای تجسمی نوعی شناخت و طبقه‌بندی آثار بر اساس روابط پیچیده‌ای از فرم، موضوع و محتوا است. این طبقه‌بندی شبکه‌ای از اطلاعات پراکنده را به هم مرتبط می‌کند که فراتر از تحلیل منفرد آثار، آشکار کننده نکته‌های پنهانی است که فقط از طریق مقایسه دقیق و نظام‌مند نمونه‌ها فراهم می‌شود و در نتیجه امکان قضاوت و ارزیابی دقیق‌تری از وضعیت آثار را فراهم می‌کند. همچنین امکان بررسی تعامل زمینه‌های اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی را با تحولات سبک‌ها می‌توان بررسی کرد. بنابراین در صورت شکل‌گیری این شبکه اطلاعات است که می‌توان به فرضیات جدی‌تری در زمینه فرهنگ بصری و مشتقات آن (تصویرسازی) پرداخت. در این درس به تاریخ تحولات سبک‌ها که خود سازماندهی پیچیده‌تری از تاریخ هنر است پرداخته می‌شود؛ بنابراین نه تنها گزیده‌ای از تاریخ تغییرات و افراد مهم و تاثیرگذار را به خواننده منتقل می‌کند بلکه ویژگی‌های خاص هر دوره را هم معرفی می‌نماید. سبک‌شناسی در تصویرسازی با آنکه از پیشینه اندکی برخوردار است اما با تکیه بر تاریخچه تصویرسازی و بررسی‌های تحلیلی بیشتر درباره سبک آثار، در تحقیقات کلاسی یا در قالب پایان‌نامه توسعه خواهد یافت و زیربنای پژوهش‌های بیشتر در این زمینه را مهیا می‌کند. یکی از هدف‌های این درس آمادگی ذهنی دانشجویان نه تنها برای شروع تحقیقات جدی‌تر در عرصه نظری بلکه در انتخاب هوشمندانه سبک عملی متناسب با مضمون اثر خود است. دانش از سبک‌های تصویرسازی به دانشجویان امکان می‌دهد از میان خیل عظیم آثار متعدد تصویرسازی که به عنوان منبع بارز برای خلق اثر جدید هستند انواع دلخواه خود را انتخاب کند و تشخیص مناسبی از شرایط فعلی و امکانات این رشته داشته باشد. این درس شکل تکامل یافته واحد درسی «تاریخچه تصویرسازی» در طرح درس قدیم است.		

منابع پیشنهادی					
نام منبع	سال نشر	نویسنده	مترجم	ناشر	
۱	۱۳۸۳	چاوست، سیمور و استیون هلر	مهرگان فرهنگ پور و لیال کسایی	مارلیک	
۲	۱۳۸۴	مگز، فیلیپ بی	ناهید اعظم فراست و غلامحسین فتح اله نوری	سمت	
۳	۱۳۸۵	والکر، جان آلبرت و سارا چاپلین	حمید گرشاسبی و سعید خاموش	صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، اداره کل پژوهش‌های سیما	
۴	2005	Romans, Mervyn		Intellect Books	
۵	2009	Wigan, Mark		AVA	
۶	2004	Dougall, Alastair		DK	
۷	2010	Booker, M. Keith		Greenwood	
۸	2007	Blackman, Cally		Laurence King	
۹	2003	Garner, Philippe		Taschen	
۱۰	2003	Fiell, Charlotte		Taschen	
۱۱	2006	Marsh, Graham & Tony Nourmand, Dave Kehr		Taschen	
۱۲	2004	Aynsley, Jeremy		Octopus Publishing	
۱۳	2010	MOORE, COLIN		A&C Black	
۱۴	2000	McElmeel, Sharron L.		Libraries Unlimited, Inc.	
۱۵	2008	Reichardt, Rolf, Hubertus Kohle		Reaktion Books Ltd	

شماره درس: ۲۰ نام درس: نوشتن و تحلیل درباره تصویر و پدیده‌های دیداری
 نام انگلیسی: Writing and analyzing about images and visual phenomena

تعداد واحد		
تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ۰	جمع کل واحد: ۲
تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ۰	تعداد ساعت: ۳۲
نوع درس		
☐ جبرانی ☐ تخصصی الزامی ☒ تخصصی اختیاری		
دروس پیش‌نیاز: ۷		
دروس هم‌نیاز: ندارد		
روش ارزیابی		
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پروژه عملی دارد؟
بلی ☒ خیر ☐	بلی ☒ خیر ☐	بلی ☒ خیر ☐
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ بلی ☐ خیر ☒		
روش تدریس		
هدف: نقد و تحلیل تصویر با رعایت معیارهای پژوهشی و تمرینی برای انجام تحقیقات در حوزه تصویرسازی نوشتن درباره امر تجسمی و آثار هنری چالش برانگیز است و بسیاری از پژوهشگران عرصه هنر به آن اعتراف کرده‌اند. اگر چه در مقطع ارشد تصویرسازی بیشتر واحدهای درسی عملی است و دانشجویان بیشتر خلق اثر به صورت عملی را تجربه می‌کنند اما به دلیل اهمیت پایان‌نامه در این مقطع و همچنین انتظار نگاه تحلیلی و پژوهشی لازم است دانشجویان بتوانند در کنار قدرت خلق تصاویر به نگارش درباره آنها و تحلیل‌های درست در این حوزه بپردازند. در طرح درس قدیمی این هدف در قالب درس «روش تحقیق» گنجانده شده بود اما با توجه به این که در هنرهای تجسمی می‌توان مدل‌های مختلفی از نوشتار را تولید کرد و همه آنها در جای خود دارای اهمیت در پیشرفت و توسعه تصویرسازی هستند، بنابراین این درس از محدوده وسیع‌تری برخوردار است و سعی می‌کند انواع نوشتار با درجات مختلفی از ارزش‌های پژوهشی را مورد توجه قرار دهد. در بسیاری از کتاب‌ها بر این نکته تأکید شده است که هنر علم نیست و بنابراین هیچ کدام از استنتاج‌ها نمی‌تواند فرضیه‌ای کاملاً علمی در نظر گرفته شود ولی آنچه در حوزه هنر قابل دسترسی است نوشتن مقالات و تحلیل‌هایی است که از استدلال‌های قابل قبول و قانع کننده برخوردار باشد. این درس ترکیبی از واحد درسی «نقد و تحلیل تصویر» و «روش تحقیق» است.		

منابع پیشنهادی					
ناشر	مترجم	نویسنده	سال نشر	نام منبع	
سمت	بتی آواکیان	بارنت، سیلوان	۱۳۹۰	راهنمای تحقیق و نگارش در هنر	۱
نظر	علی معصومی	آدامز، لوری اشنایدر	۱۳۸۸	روش شناسی هنر	۲
سمت	بتی آواکیان	جنسن، چارلز	۱۳۸۴	تجزیه و تحلیل آثار هنرهای تجسمی	۳
AVA		Clarke, Michael	2007	Verbalising the Visual: Translating Art and Design Into Words (Required Reading Range)	۴
AVA academia		Noble, Ian, Russell Bestley	2005	Visual research: an introduction to research methodologies in graphic design	۵
SAGE Publications		Emmison, Michael J, Philip D Smith	2007	Researching the Visual: Images, Objects, Contexts and Interactions in Social and Cultural Inquiry;4th edition	۶
Sage Publications		Rose, Gillian	2001	Visual Methodologies: An Introduction to the Interpretation of Visual Materials	۷
Reaktion		Brunet, François	2009	Photography and Literature	۸
3rd International Graphic Design Conference AGRAFA, ASP Katowice		Korzeńska, Agata, Ewa Satalecka	2012	Research in graphic design. Graphic design in research	۹

